

NAŠA LUČ

februar 2005, letnik 54, številka 2

MESEČNIK ZA SLOVENCE PO SVETU

SLOVO OD MLADOSTI

*Dni mojih lepši polovica kmalo,
mladosti leta! kmalo ste minule;
rodile vé ste meni cvetja malo,
še tega rožce so se koj osule,
le redko upa sonce je sijalo,
viharjov jeze so pogosto rjule;
mladost! vender po tvoji temni zarji
srce bridkó zdihuje, Bog te obvarji!*

*Okusil zgodej sem tvoj sad, spoznanje!
Veselja dókaj strup njegov je umoril:
sem zvedel, de vest čisto, dobro djanje
svet zaničvati se je zagovoril,
ljubezen zvésto najti, kratke sanje!
zbežale ste, ko se je dan zazóril.
Modrost, pravičnost, učenost, device
brez dot žalváti videl sem samice.*

*Sem videl, de svoj čoln po sapi sreče,
komur sovražna je, zastonj obrača,
kak veter nje nasproti tému vleče,
kogar v zibéli vid'la je berača,
de le petica da ime sloveče,
de človek toliko velja, kar plača.
Sem videl čislati le to med nami,
kar um slepi, z goljifijami, ležámi!*

*Te videt, grji videti napake,
je srcu rane vsekalo krvave;
mladosti jasnost vender misli take
si kmalo iz srca spodi in glave,
gradove svítle zida si v oblake,
zelene trate stavi si v pušave,
povsod vesele lučice prižiga
ji up goljifívi, k njim iz stisk ji miga.*

*Ne zmislí, de dih prve sapce bóde
odnesel to, kar misli so stvaríle,
pozabi koj nesreč prestanih škode,
in ran, ki so se komej zacelile,
dokler, de smo brez dna polnili sode;
'zučé nas v starjih letih časov sile.
Zato, mladost! po tvoji temni zarji
srce zdihválo bo mi, Bog te obvarji!*

France Prešeren

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Mladi iz zdomstva v Sloveniji	2
Prvi pisni dokumenti v slovenskem jeziku	6
Bodite ponosni, da ste Slovenci	7
Drugi so boljši od mene	8
Stara Gora pri Sv. Juriju	9
Cunami solidarnosti	10
Prisluhnimo domovini	11
Slovenija moja dežela	14
Iz življenja naših župnij	16
Leto brez sonca	37
Lučkin kotiček	41
Malo za šalo	42
Oglasi	43

Prva str. ovitka: Tamino Petelinšek: V pričakovanju
Druga str. ovitka: A. Veber: Prešernov trg
Tretja str. ovitka: A. Veber: Statve
Četrta str. ovitka: Arhiv Družine

Bodimo odperti

V zadnji poslanici ob svetovnem dnevu migrantov nas je papež Janez Pavel II. znova opomnil na problematiko integracije migrantov. Slovar slovenskega knjižnega jezika pod to kategorijo ljudi razume tistega posameznika, ki spreminja stalno ali začasno bivališče, zlasti iz gospodarskih vzrokov. O integraciji pa nam isti slovar pove, da je to povezovanje posameznih enot, delov v večjo celoto.

Sveti oče nas opozarja na našo odgovornost do tega vprašanja. Misli tako na tiste, ki so sami migranti, kot na tiste, ki te posameznike srečujemo vsakodnevno.

Verjamem, da ste se tudi vi, dragi rojaki, včasih znašli v situaciji, ki vam je bila neprijetna, ko so vašo drugačnost poskušali »potujčiti«, namesto da bi vam dovolili, da s to svojo kulturo obogatite tudi njih; ki so vam na tujem odstopili svoj prostor, vas zaposlili, vam dali možnost, da s svojo pridnostjo in znanjem naredite nekaj več, kot vam je bilo takrat ali pa še danes dano doma v Sloveniji.

Sveti oče nas opozarja, kako moramo v naših mislih za vedno izključiti vsako možnost asimilacije (vključevanje v določeno okolje s prevzemanjem njegovih značilnosti, lastnosti; SSKJ). Vse to nas po njegovih besedah kaj hitro pripelje v stanje odkritega apartheida, ki v današnjem času predstavlja javno zapostavljanje vseh tujcev na vseh področjih življenja. Spodbuja nas, da odpremo svoje oči in srce, da bi tako lahko presegli vse možne razlike med priseljenci in državljani države gostiteljice. Samo tako lahko iščemo pot dialoga med ljudmi različnih kultur, pot, ki postaja vse bolj »simpatična«, pot, ki obogati oba sogovornika.

To povezovanje pa ne predstavlja integracije, ki bi posameznika vodila k zanikanju njemu lastnega duhovnega bogastva in njegove identitete. Pelje nas, kot pravi sveti oče, »k odkrivanju lastne "skrivnosti" in k večji odprtosti«. To pa je dolgotrajen proces. »Migrant se mora po svojih močeh potruditi za vključitev v družbo z učenjem narodnega jezika, s podrejanjem zakonom in zahtevam dela, da bi se tako izognil pretiranemu razlikovanju od avtohtonih prebivalcev,« je še zapisal papež.

Pred nami je Prešernov praznik, ko se vsi lahko zavemo svoje kulturne dediščine in smo nanjo lahko ponosni, takoj zatem pa nastopi čas posta, ko imamo možnost, da odkrijemo tudi svoje duhovno bogastvo. Veliko dela nas čaka. Mnogim je to uspelo, zakaj ne bi tudi nam!

Vse dobro.

Handwritten signature or initials.

Mladi iz zdomstva v Sloveniji

Kaj se dogaja z mladimi ljudmi, ki imajo iz otroških let izkušnjo zdomstva, pa so se vrnili v Slovenijo? Kako so se znašli, kaj imajo od svojega otroškega zdomstva? Za pogovor smo naprosili 21-letno Anjo Turšič, študentko dentalne medicine v Ljubljani. V Nemčiji je bivala prvih 12 let svojega življenja, sedaj teče že deveto leto, odkar je doma. Drugi sogovornik je njen sovaščan iz Župeče vasi Jernej Zorko. Deset let je bila njegova družina v Münchnu, sedaj je že 17 let doma. V tem času je dokončal študij strojništva in je zaposlen v privatni firmi v Ljubljani. V pogovoru sta sodelovali študentki brez izseljenke izkušnje Metka Pungerčar (agronomija) in Jožica Ambrožič (defektologija).

Anja Turšič želi postati zobozdravnica.

Kako gre mladim ljudem v Sloveniji?

Anja: Meni gre dobro in sem zelo zadovoljna s svojim študijem.

Jernej: Tudi meni gre prav dobro, prva liga.

Je naporen študentski dan in teden, kaj pomeni 'prva liga'?

Anja: Dan je precej naporen, prav tako teden, študijske snovi je veliko. Ko ob koncu leta potegnem nek zaključek, se pokaže, da je bilo vredno.

Jernej: Tako je, prva liga pomeni splošno osebno dobro počutje. Seveda je bolje takrat, ko je dovolj dela. Kadar pa ni tiste visoke delovne napetosti, je pač bolj sproščeno. V splošnem so moje delovne razmere ugodne. To je mlad kolektiv, dobro vzdušje, tako da se kar da ustvarjalno delati. Ni pa seveda primerjave s študentskim življenjem. Študentska leta so najlepša.

Jožica: Kdor je pameten, gre lahko preko študentskih let zelo dobro, če pač zna uskladiti odgovornosti in prijetnosti študentskega življenja.

Pojdimo v čase, ko sta bivala v Nemčiji. Kje in kako sta živela?

Anja: S starši smo živeli na obrobju Münchna, v neki vasi, pravzaprav je to že kar manjše mesto Taufkirchen. To je kraj z lepo okolico, veliko narave in tudi prijatelje sem imela zelo blizu. Bilo je zares lepo. Tudi šola je v kraju.

Jernej: Mi smo pa živeli v samem centru Münchna na Karlstrasse. Šola je bila tri kilometre oddaljena, kar daleč za pešačenje. Poleg staršev imam še brata in sestro. Stanovanje

je bilo podnajemniško v isti zgradbi, kjer je oče delal. Pod našim stanovanjem so bile delavnice.

To so bila otroška in šolska leta, ko sta zajemala iz dveh kultur, slovenske in nemške?

Anja: Šele sedaj se bolj zavedam tega, koliko pomeni, da sem imela to priložnost, da sem odrasčala dvojezično. Nas so tudi domačini zelo lepo sprejemali, nikoli nismo imeli konfrontacij v smislu odklanjanja tujcev. Veliko pa je pomenila pri tem slovenska šola in župnija v Münchnu, da smo imeli stik tudi z drugimi vrstniki. Tako smo uživali druženje z domačimi ljudmi na tujem. To je bilo zame zelo, zelo pozitivno.

Jernej: Jaz se lahko samo pridružim temu mnenju, to je tudi moja izkušnja. Bila so lepa enkratna leta, čudovita doživetja. V otroških letih človek še nima svojih problemov in se ne počutiš tujec. Drugačna izkustva pridejo najbrž z leti odrasčanja, ko človek morda na posameznih stvareh vendarle opazi, da smo bili tam vendarle tuji.

Katere šole sta obiskovala v Nemčiji?

Anja: Osnovno šolo, to je štiri razrede in prvo leto gimnazije, potem pa sem prišla v šesti razred v Slovenijo.

Jernej: Vrtec. Pa še štiri leta osnovne šole.

Kaj je ostalo živo v spominu iz onega časa?

Anja: Zelo se spominjam začetka šole, ko smo v vrtcu izdelali t. i. 'šolske vreče' in smo na prvi šolski dan vsi z njimi prikorakali v razred. To je eden najbolj živih spominov, poleg tega pa še razne prireditve, ki smo jih imeli. Ne spominjam se, kaj je bilo, bilo pa je lepo.

Jernej: Lepih spominov iz vrtca in osnovne šole je na pretek. Posebej se spominjam tega, kar pri nas ni tako v

Diplomirani strojnik Jernej Zorko je v službi zadovoljen.

navadi, npr. praznovanja sv. Martina z lampijončki in lučkami, ki smo jih izdelovali in nosili na shod. Prepevali smo pesmice in hodili naokrog. Tega tu ni, meni pa se je zdelo tako imenitno. Tudi te vrečke s sladkarijami na prvi šolski dan so bile nekaj enkratnega. Meni osebno se je zdel posebej prijeten pouk o veri in etiki, česar potem tukaj ni bilo. Pa še nekaj drugih stvari: npr. šport, ki je bil na naši šoli zelo dobro organiziran. Meni, navdušenemu športniku, je to zapustilo lepe spomine.

Koliko časa sta obiskovala slovensko župnijsko šolo?

Anja: Toliko časa, kolikor je bilo mojih šolskih let v Nemčiji. Še več, v malo šolo sem hodila že od svojega tretjega ali četrtega leta naprej pa do dvanajstega leta.

Jernej: Tudi jaz sem bil tam, kar pomnim, do desetega leta, ko smo se vrnili.

Kakšne predmete ste imeli?

Anja: Imeli smo petje in recitacije, verouk in slovenščino. Najraje sem imela petje.

Jernej: Najraje sem imel pouk v predšoli, ko smo se samo igrali. Kaj, ne vem več. Bil je neki maček, ko se nisi smel smejeti in si poskušal povedati kaj takega, da bi se drugi smejal in izpadel iz igre. Posnemali smo mijavkanje ali pripovedovali kakšne izmišljotine, da bi drugega spravili v smeh. To mi je ostalo v spominu bolj ko slovenščina ali verouk. Vendar so bile to igrice, ki so bile naravnane na jezik in naše izražanje v njem.

Kakšen poseben spomin na to šolo?

Anja: O, to pa seveda, na miklavževanje, rdeče vrečke, to je bilo vedno polno doživetja. Potem materinski dan, nageljčki za mamico in pesmice, ki smo se jih učili in deklamirali,

pa šolski izleti, ko smo šli navadno v hribe. In na splošno na druženje ob sobotah, ki je bilo včasih tudi nekoliko težko za nas. Bilo je treba še ob sobotah vstati zgodaj, vendar je bilo vedno zabavno.

Jernej: Meni to sploh ni bilo težko, najbrž zato, ker smo bili trije in smo drug drugega potegnili za sabo. Tam ni bilo tega občutka, kdo je Slovenec, kdo Nemec. Vleklo nas je, da smo se dobivali tam s prijatelji. Lepo se nam je zdelo, da se lahko vsak teden snidemo tudi kot prijatelji in ne le zaradi šole in ker so se družine obiskovale med seboj in je bilo prijateljstvo tudi med starši. Iz tega so se razvile neke globlje vezi, nekaj večjega kot le šolsko prijateljstvo. Nismo imeli kontaktov le kot sošolci, dobivali smo se v prijateljskem sozvočju družin. To razsežnost smo doživljali tedaj tudi otroci, sicer nezavedno, vendar zares. Danes znam to opredeliti in izreči.

Kako sta slovenski jezik doživljala takrat in kako slovensko šolo ocenjujeta danes?

Anja: Jaz sem najprej govorila samo slovensko. Starša sta me naučila le našega jezika. Nemščine sem se naučila šele v vrtcu. To je bilo zelo dobro, da sem bila vsako soboto prisiljena govoriti slovensko tudi z drugimi, ne pa le s starši. Obenem pa to, da smo se učili nekaj šeg in navad, pesmi in zabav, skratka slovenske kulturne tradicije, ki je postajala naša, ko smo jo sami poustvarjali.

Jernej: Ja, hm. Bilo je gotovo nekaj zelo pozitivnega, ta pouk, ki smo ga prejeli v slovenski šoli. Sicer smo tudi doma govorili samo slovensko. Bilo je kar neprijetno, če smo poskušali kdaj uveljavljati nemščino pred očetom. Slovenščina je obstala v naši hiši, sicer včasih malo pod prisilo, česar takrat nismo vedno sprejemali z največjim navdušenjem. Bili smo pač v okolju, ko zunaj nihče ne govori jezika, ki ga ti govoriš. To je otroku malo težko razumeti, ko pa postane to uveljavljen red, je možno. Ko pa gledam nazaj, je samo pozitivno, celotna šola kot taka. Meni je dala veliko. Posebej sem to čutil takrat, ko smo se vračali in sem moral začeti intenzivno uporabljati slovenščino. Če tega ne bi bilo, bi bila slovenska šola tukaj bistveno težja, kot je bila že tako, ker je kar zahtevna in da dosti dobre temelje za naprej. Versko, jezikovno, glasbeno, doživljajsko smo prejeli toliko, kot bi tedaj še v času socializma tukaj v Sloveniji gotovo ne mogli prejeti.

Starši so vaju torej načrtno vodili v to dogajanje3?

Anja: Da. Takrat nismo imeli izbire in smo sledili temu, kar so nam kazali starši.

Jernej: Starši so to izbirali in hoteli. Saj so bili oboji tudi dokaj aktivni v teh zadevah.

Spomini na župnijsko skupnost ter sodelovanje in življenje v njej?

Anja: Tam smo našli veliko prijateljev. Te vezi so obstale vse do danes, z nekaterimi smo še vedno povezani. Sicer se ne vidimo pogosto, ampak vemo pa drug za drugega in kaj se komu dogaja.

Jernej: Te vezi so ostale res močne. Z drugimi sošolci smo se srečevali petkrat na teden, pa po vseh teh letih ni z nobenim več stikov. S temi pa smo bili enkrat na teden in so mnogi stiki ostali do danes. Tudi tiste, ki so še v Nemčiji, obiščemo, kadar smo gori. Ko pridejo v Slovenijo, nas oni obiščejo. To je popolnoma drugačna vez.

So bile vključene tudi vaše šolske dejavnosti v življenje župnije?

Anja: Najbolj smo se veselili šolskih izletov, ker to niso bili izleti samo za nas, ampak so bili redno zraven tudi starši in tako je bilo to druženje z družino in prijatelji in sošolci. Potem seveda Miklavževa prireditve, ko smo se učili pesmice in smo bili vsi pridni, da nam je kaj prinesel, in materinski dan, ko smo mamiciam izročali nageljčke in jim ponosno peli naše pesmice. Veliko tega je bilo povezanega s petjem. To smo pa zelo radi počeli.

Jernej: Igrali smo tudi igrice. Ne vprašajte me kaj, naslovov se ne spominjam. Bile so otroške igre, ki so ostale v meni kot vesel dogodek. Pa petja je bilo res veliko.

Anja: Tudi v igricah je bilo veliko prepevanja.

Jernej: Pa duhovne vaje so bile.

Anja: Tega pa mi nismo imeli.

Jernej: Seveda ste, samo ti se ne spomniš. Imeli smo duhovne vaje kar za vse, za cele družine. Tudi otroci smo bili zraven. Šli smo vedno v neke samostane, v Polingu se mi zdi. Vedno je trajalo ves konec tedna.

Anja: Ahja, pa je bilo res nekaj takega. Malo se spominjam.

Jernej: Za ene so bile to bolj duhovne vaje, za nas otroke pa dva dneva sproščenega bivanja neke drugje. Pač otroška duhovnost.

V Münchnu je povezovalo Slovence tudi slovensko društvo. Ste bili tudi tam dejavni?

Anja: Bili smo tudi v klubu Lipa. Tam so bila predvsem slovenska kulturna srečanja za slovenski kulturni praznik, pa martinovanja in pustovanja. Bolj družabne stvari.

Jernej: Kakšne veseloiigre so imeli pa take zadeve. Pri tem je rad sodeloval tudi moj oče.

Potem je prišla odločitev za vrnitev v Slovenijo. Najbrž so jo naredili za vas starši? Kako so vam to razložili?

Anja: Pri nas je bilo enostavno rečeno, tako je in konec. Samo jaz sem se tega v bistvu že veselila, ker sta me že vnaprej pripravila na to, da bo tam lepše. Tako sem komaj čakala, da grem.

Jernej: Meni je bilo takrat vseeno, kje živimo, kako živimo. Meni je bila selitev samo eden od novih izzivov, ki jih je bi-

lo pa tako slednji dan na pretek. Vedel sem, kam gremo, saj smo leta dolgo hodili domov in gradili hišo. Tako smo vedno živeli s to predstavo, da je tam naš dom. Nikoli ni bil München naš dom, mi smo tam živeli le začasno, ker je pač oče delal tam. Ker je bilo to v zavesti, smo šli pač enkrat domov za vedno. Nobenega šoka ni bilo. Vedno sem razumel, da je to jasna želja mojih staršev in vedno sem to dojemal kot pravilno odločitev.

Torej so starši napravili odločitev pravočasno?

Anja: V drugih primerih, ki jih tudi jaz poznam kar veliko, se pač mladi ne bodo več vračali v domovino staršev. Kasneje je človek samostojnejši in želi odločati tudi sam. Takrat se mora sam strinjati z odločitvijo staršev in to je težje.

Jernej: Seveda so tudi primeri, ko se mladi kasneje vračajo, vendar so to gotovo drugačne razmere za tako odločitev.

Kakšne so bile potem prve izkušnje v Sloveniji v kraju, šoli, družbi, morda tudi na župniji?

Anja: V naši vasi smo skoraj samo sorodniki in smo bili seveda pri vseh dobrodošli. Vsi so se ukvarjali z menoj, vsak je želel pomagati. Poznala sem skoraj vse ljudi in razmere. Kadar smo prihajali že prej domov, sem šla s sestrčno tudi v šolo in sem tako poznala tudi otroke in učitelje. Vsi so me lepo sprejeli, ker so me poznali. Župnik nas je poznal in smo bili kar takoj del skupnosti. Vsi so bili veseli, da smo spet tu.

Jernej: Pri meni je bilo podobno. Ni bilo kakšnih izrednih problemov. Tudi midva z bratom sva že prej ob počitnicah obiskovala šolo. Ljudje na vasi so nas tako imeli za svoje. Med vrstniki pa sva bila 'ta glavna', saj sva prinesla s seboj

Jožica Ambrožič, Metka Pungerčar, Jernej Zorko in Anja Turšič

nekaj igric, s katerimi sva zažigala med njimi. Učiteljice na šoli so nam s posebno skrbjo pomagale povsod, kjer je manjkalo in tudi ocenjevali so nas po bolj spodbudnem kriteriju. Tako je bilo tudi na župniji. Nihče ni delal težav. Nobenega zavidanja nismo zaznali pri sosedih in v kraju.

Kakšne so perspektive za mlade izobražene ljudi? Kako gledate na svojo prihodnost?

Anja: Navadno rečemo: dobro delovno mesto, veliko denarja. In mislim, da so možnosti za take želje. Čedalje bolj se razvijajo stvari pri nas naprej v smer ugodnega ekonomskega razvoja. In kdor bo želel, bo lahko veliko dal in veliko tudi požel. Po mojem so tu dobre možnosti.

Jernej: Moja izkušnja je tudi takšna. Veliko je odvisno od tega, kaj človek hoče, s čim se želi ukvarjati, kako se izobraziti. V strojniški stroki, lahko rečem, je veliko možnosti. Ne moremo se pohvaliti s plačami, kot jih pozna zahod, vendar gre vse v tej smeri. Kdor hoče, pa lahko uveljavlja svoje znanje. Kolikor kakovostnejše je njegovo delo, toliko bolj lahko uveljavlja svoj status v primerjavi evropskemu. Ni pa enako v vseh strokah.

Kako ocenjujejo mladi, študenti slovensko državo in družbo? Razumejo pojem in mehanizme demokracije? Je med mladino zaznavna težnja k javnemu delovanju?

Anja: Veliko ljudi raje najprej pokritizira, potem pohvali. Drugače pa mislim, da je med mladimi tudi veliko motivacij in zagona. Mislim, da imamo mladi tu veliko možnosti, morda ne toliko kot v Nemčiji, vendar še vedno zelo veliko. Ne le mladi, vsi ljudje.

Jernej: Mislim, da se je situacija v zadnjih letih bistveno izboljšala. Kdor se le pritožuje nima prav, ker smo napravili zares velik korak naprej v razvoju družbe. Seveda zaostajamo še vedno za državami z dolgo demokratično tradicijo. Trenutno mislim, da še vedno prevladuje nek pesimizem ali negativni naboj, kar zadeva nasploh situacijo v državi in v Evropi.

Metka: Mislim, da se čedalje bolj kaže tudi pripravljenost mladih za angažirano poseganje v urejanje družbe. Seveda so ljudje, ki so nezupljivi do vsega. ... Ne vem. Težko to presojam.

Jožica: Mislim, da tega tudi jaz ne vem. Med temi, ki se z njimi družim, so takšni in drugačni. Vendar velikokrat opazim, da imajo mladi nek načrt, nek plan, zdi se jim, da vedo, kaj hočejo. Posebej v tem, kar študirajo. Ni razlogov za pesimizem.

Imata še stike s svojimi vrstniki na tujem?

Anja: Še. Pretežno so to Slovenci, ki živijo tam. Z dvema sošolkama si redno dopisujem po elektronski pošti. Videla pa jih nisem že zelo dolgo.

Jernej: Z nemškimi sošolci in sošolkami nimam nobenega stika več. Samo z nekim Hrvatom iz Zagreba je trajala vez kar nekaj časa, pa tudi ta je zamrla. S Slovenci je drugače. Tu je Anja in nekaj drugih. So pa tudi še drugi iz našega kraja, ki so še v Nemčiji in prihajajo za praznike ali počitnice domov in se vidimo, se poiščemo.

**Se zanimata za življenje slovenskih izseljencev? So va-
ma znane dejavnosti vladnih in nevladnih ustanov, ki
vzdržujejo vezi s Slovenci po svetu?**

Anja: Ne.

Jernej: Mislim, da se na tem področju naredi premalo. Vendar ne poznam vsega. Vem, da je na cerkveni strani vedno nek škof odgovoren za to področje. Nekaj zvem iz Naše luči, ki nam jo prinesejo znanci iz Nemčije.

So ljudje v naši domovini primerno seznanjeni z dejanskimi težavami človeka v emigraciji?

Jernej: To je pri nas vedno neka problematična stvar. Največ se sliši o vprašanih koroških Slovencev. Sicer je res, da je najbrž problematika povsod podobna in se drugod dogaja podobno kakor na Koroškem. Že za te se naredi premalo, kaj šele za vse druge naše ljudi po svetu.

Anja: O teh vprašanih zvemo tukaj dokaj malo iz medijev.

Jernej: Nekaj več se sliši vedno okrog volitev, da ti ljudje niso mogli voliti. Veliko je tedaj obetov in načelnih izjav. Kaj se zgodi kasneje, kako se dela, tega ne zvemo več.

Anja: Še nikoli nisem zasledila nobenega zapisa o problematiki slovenskega izseljenstva. Najbrž je vzrok tudi to, ker malo berem dnevno časopisje. Televizije pa v tem stanovanju sploh nimamo.

Poznata časnike in revije za Slovence po svetu ali tiste, ki izhajajo v slovenskih skupnostih na raznih kontinentih?

Anja: Vem edino za Našo luč.

Jernej: Tudi jaz za kaj drugega še nisem slišal. Edino na internetu sem kdaj zasledil kakšno izseljensko društvo.

Bi vidva povabila mlade na tujem, naj pridejo v Slovenijo?

Anja: Vsekakor.

Jernej: Takoj in mislim, da bi znal navesti kar nekaj razlogov. Živeti tukaj je lepo. Ni vse tako, kakor se kdaj širi slab glas o Sloveniji po svetu. In iz leta v leto gre na bolje. Ničesar se ni treba bati, kar naj se vrnejo, da ne bo treba uvažati drugih.

Anja: Pa srečno novo leto jim želimo.

Pogovarjal se je Janez Pucelj

Prvi pisni dokumenti v slovenskem jeziku

Našo dobo je zaznamovala genetika. Novi veliki slovar tujk razlaga, da genetika »preučuje dedno snov, lastnosti, jih določa, in njeno delovanje«. V genetski zasnovi vsakega človeka so nekakšna »naročila« za njegov osebni razvoj, za njegovo biološko in do neke mere tudi psihično trdnost ali šibkost, zapisi možnih obolenj itn.

I. ČASOVNE IN POMENSKE DOLOČNICE PRVIH PISNIH SPOMENIKOV

Tako kot v dedni zasnovi, ki na nek način določa ustroj in razvoj posameznika, lahko v genezi, to je izvoru in razvoju posameznih narodov, uzremo njihov genetski zapis. V pričujočem prispevku pogledimo ob prvih pisnih spomenikih slovenstva v duhovno zasnovo našega slovenskega naroda. Očitno gre za krščanske zapise, kar pomeni, da je krščanstvo in njegova kultura oblikovala Slovence kot ljudi in kot narod. To temeljno dejstvo, ki bi ga danes mnogi radi zanikali, je zgodovinsko neizpodbitno. Ne bomo mogli najti in opredeliti samih sebe, če na tej poti ne bomo upoštevali svojega duhovnega izvora. Naša genetska koda je torej berljiva le preko vrednot krščanstva.

Gre za štiri srednjeveške pisne spomenike: Brižinski spomeniki (okoli leta 1000), Celovski ali Rateški rokopis (okoli leta 1370), Stiški rokopis (okoli leta 1440) in Čedadski ali Černejski rokopis (okoli leta 1500). Gre za pet stoletij, od leta 1000 do 1500, ko se je slovenski jezik še oblikoval preko različnih slovenskih narečij. V nadaljevanju te rubrike bomo predstavili vse štiri omenjene pisne spomenike.

Ali lahko te prve zapise v slovenščini imenujemo začetke slovenske pisne besede? Zagotovo. To dokazuje naslednje dejstvo. Samo še petdeset let je bilo nato potrebnih, da je leta 1550 izšla prva

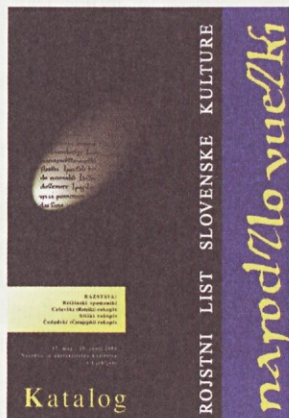
slovenska knjiga; njen avtor je bil Primož Trubar. Tudi prve slovenske knjige niso mogle biti nič drugega kot izraz krščanske duhovnosti in kulture, ki sta od pokristjanjevanja Slovencev naprej postale duhovna fizionomija slovenskega človeka in slovenskega naroda: prva slovenska knjiga je Katekizem in njemu priložen Abecednik.

Čez pet let, 1555, smo dobili prvo svetopisemsko knjigo v slovenščini, Evangelij po Matevžu, Trubarjev prevod Matejevega evangelija. Naslednjih štirideset let pa je potekalo intenzivno prevajanje drugih svetopisemskih knjig. Leta 1584 smo Slovenci med prvimi dvanajstimi narodi v Evropi dobili celoten prevod svetega pisma, Dalmatinovo Biblijo. Slovenci smo torej v 600 letih zgodnjega in poznega srednjega veka ter v obdobju renesanse postali narod pisne besede, enakovreden evropski narod, sooblikovalec evropske krščanske dediščine. Od tedaj naprej smo tudi kulturni narod, od tedaj naprej in ne šele od leta 2004, ko smo politično in pravno stopili v Evropo, smo živi in aktivni sooblikovalec evropske kulture. Tega se še premalo zavedamo. Naše pomnjenje zgodovine je premajhno, saj povečini seže le tja do Prešerna. Do pred kratkim je za mnoge segalo le do leta 1945. Ostalih osemsto let pred Prešernom pa je za večino Slovencev, žal tudi za mnoge izobražence, zavitih v popolno temo.

Ob prvi odmevni razstavi vseh štirih pisnih dokumentov v dvorani Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, potekala je od 17. maja do 20. junija leta 2004, je eden od vodilnih mož slovenske kulture obžaloval, da so ti prvi dokumenti slovenstva, ki so jim razstavljalci dali pomemben naslov »Rojstni list slovenske kulture«, prežeti s krščansko vsebino. Omalovažujoče je komentiral vsebino spovednih obrazcev, češ da gre za priznavanje grešnosti in da kaj takega že ne bomo imenovali rojstni list slovenske kulture. Morda se ta gospod slovenskega kulturnega vrha ne zaveda, da bi brez krščanske vsebine tudi sam ne znal

po slovensko ne pisati ne brati. Ali bi sploh obstajal kot Slovenec? Ne bi se mogel veseliti osamosvojitve Slovenije in vstopa Slovenije v Evropsko zvezo, ker bi brez krščanstva Slovencev sploh ne bilo več ali pa bi bili kakšna nepomembna manjšina, prišita na zemljepisni plašč večjih in močnejših sosedov. Zares pomembna je bila razstava in zares posrečen je bil njen naslov: Rojstni list slovenske kulture. V rojstnem listu pa so očitni in več kot razpoznavni krščanski geni našega naroda in naše kulture. (se nadaljuje)

Zvone Štrubelj

Bodite ponosni, da ste Slovenci

Roman Pungartnik – slovenski rokometas, član THW Kiela in član slovenske rokometne reprezentance.

Od kod prihajaš?

Moje korenine izhajajo izpod Pohorja, oče je iz Vitanja, mati pa iz Frankolovega. Rodil sem se v Lindeku, kasneje pa smo se preselili v Celje in tako se danes počutim kot pravi Celjan.

Kako se je začela tvoja športna pot?

Pri devetih letih me je za roket navdušil moj učitelj telovadbe. Kot vsi otroci, ki prekipujejo od energije, sem se ukvarjal z različnimi športi, najbolj pa sem se navdušil nad roketom, ki je kasneje začrtal mojo življenjsko pot. Pri dvanajstih letih sem začel z resnimi roketnimi treningi, ki trajajo še danes.

Tvoj prvi roketni klub?

Moj matični klub je Celje Pivovarna Laško. Pri osemnajstih letih sem podpisal prvo profesionalno pogodbo. Za člansko ekipo pa sem imel prvi nastop s šestnajstimi leti. Ker sem levičar, sem imel srečo, da sem prišel v tako kratkem času do članske ekipe. V tistem času je bilo namreč zelo malo roketashev levičarjev.

Roman, kot eden izmed najmlajših igralcev si se moral verjetno marsičemu odpovedati?

Lahko rečem, da nobeno odrekanje ni težko, če vse, kar počneš, delaš z veseljem, voljo in iz srca. In tako je bilo tudi pri meni.

Uspehi in neuspehi v športu. Kako gledaš na to?

Po vsakem porazu človek postane še močnejši. Stalno se moraš zavedati, da sta zmaga in poraz sestavna dela vsakega športa. Vsak uspeh traja zelo kratko, ker je pred tabo vedno že naslednji dan, ko se moraš spet dokazovati. Na žalost se v vrhunskem športu ne da izogniti mnogim poškodbam. Te so dobro zaznavale tudi moje športno pot. Toda nisem se jim pustil. S trdno voljo in vestnim delom sem vse svoje poškodbe uspešno saniral.

Kateri je tvoj največji uspeh in najljubši klub?

Največji uspehi: večkratni državni in pokalni prvak v Sloveniji, s slovensko reprezentanco sem kot kapetan na zadnjem evropskem prvenstvu osvojil srebrno medaljo. Za vsemi temi uspehi pa ne štejejo samo športne zmage. Mislim, da sem z njimi dozorel tudi kot človek, postal sem zrela in samostojna osebnost. Najljubši klub je Celje Pivovarna Laško, kjer sem preživel 14 let.

Kaj ti pomeni tvoja družina?

V mlajših letih je bil šport številka ena v mojem življenju. Odkar pa sem si ustvaril družino, je ta tista, ki mi pomeni vse. Vse zmage, poraze in obveznosti si deliš s svojimi bližnjimi, tako da tudi oni občutijo to odrekanje. Pri vsem tem pa je najbolj pomembno, da me moja žena Iris in hči Živa-Vita pri tem podpirata in vzpodbujata.

Navijači so naš osmi igravec. Velikokrat dvignejo dres številka 8 kot znamenje moje trditve.

Kako se ti in tvoja družina počuti v tujini?

Mislim, da je to za nas zelo lepo in pozitivno presenečenje. Tako žena kot hči sta se s »tujino« zelo dobro spoprijeli. Učenje jezika nam ni predstavljalo kakšne velike ovire, kvečjemu izziv in novo pridobitev, novo kakovost. Čeprav pravijo, da so ljudje na severu Nemčije bolj hladni in nedostopni, moram reči, da imam prav nasprotno izkušnjo. Do nas so vsi zelo prijazni in pozorni. Tudi moja hči se je lepo privadila na učenje in delo v nemški šoli.

Če sprejmeš njihov način življenja, ki se ne razlikuje veliko od našega, ustvarjaš okoli sebe pozitivno energijo. In tako je življenje v tujini lahko tudi zelo lepo.

Pogovarjal se je Dori

Drugi so boljši od mene

Petra! Sem srednješolka in sem zelo boječa in občutljiva. Želim si dobre družbe in prijateljev. Toda ko se srečam s svojimi prijateljicami in prijatelji iz veroučne skupine, sem bolj sama zase. Stojim in sem tiho. Bojim se izpostaviti in spregovoriti, ker me je strah in takoj zardim. Mislim, da sem vredna manj od drugih. Oni so boljši, zdijo se mi bolj pogumni, lepši, skratka boljši. Včasih se izogibam družbe, ker mi je grozno. Trpim vsakič, ko se moram izpostaviti. Obupavam. Zakaj sem taka? Ne maram se.

Katarina

Draga Katarina! Težko ti je, ker težko sprejemaš sebe takšno, kot si, morda pa tudi zato, ker pravzaprav ne veš, kakšna si in kako te ocenjujejo drugi. Toda kaj lahko storiš? V Svetem pismu sem našla odlomek, ki me je spomnil na tvoje vprašanje. Pravi pa tole: "Ne imejte visokih misli (o sebi). Kajti kakor imamo v enem telesu mnogo delov, ti deli pa nimajo vsi istega delovanja, tako smo tudi mi, čeprav nas je več, eno telo v Kristusu" (v pismu Rimljanom 12,4). Prvi sklep, ki ga sama izluščim iz tega odlomka, je, da se je nesmiselno primerjati, ker imamo tako zelo različne vloge, da nam že zato Bog ni dal enakih darov, sicer telo ne bi moglo živeti. Če se slavček pritožuje, da ni tako velik kot slon, pozablja, da potem ne bi bil več slavček. Če se oko spremeni v uho, bo sluh morda malenkost bolj izostren, a telo bo postalo invalidno - slepo!

Torej, če se ti zdi, da so drugi boljši od tebe, je zagotovo dobro, da si ob njih, ker se imaš od njih kaj naučiti! Še več - vprašaj se lahko: s čim jim lahko jaz služim? Kako sem jim lahko na voljo, kako jih lahko ljubim? In če se ti zapodi po mislih skušnjava 'v tem pa sem že boljša od njih', pomeni, da te je Bog postavil sem, da služiš njim s svojim večjim znanjem. Predvsem pa velja, da ima vsaka stvar svoj čas, morda je to zate še čas učenja. Postopoma boš presenečena ugotovila, da lahko tudi ti daš nekaj drugim.

Primerjanje z drugimi je pot dozorevanja za vsakogar, ki odrasča, saj šele takrat spoznava, kdo je, kaj zmore, kam spada; šele s pridobivanjem izkušenj mu postaja lažje. Toda eden od možnih načinov, kako sprejeti ljudi, ki napravijo nate tako močan vtis, da bi se raje kam neopazno izgubila, je dokaj preprost, a se mi zdi, da učinkovit: biti jim na voljo in jih ljubiti tako, kot bi jih ljubil Jezus. (Ne biti na voljo zato, ker me 'pomembni' v mojih očeh prestrašijo, ampak zato, ker so pomembni v Jezusovih očeh.) Če smo pripravljeni služiti, se

kmalu najdejo trenutki, ko smo potrebni, ko lahko ponudimo kaj svojega, pa čeprav je to le pol ure preprostega dela!

Sama lahko odkriješ še druge stvari, ki te opogumijo za ljubezen do bližnjega.

Petra

Stara Gora pri Sv. Juriju

Podružnična cerkev Svetega Duha.

*Informacije: Župnijski urad Sv. Jurij
Videm, 9244 Sv. Jurij ob Ščavnici, tel.
02/568-10-21. Dostop: z vozili do cerkve.
Glavna shoda: binkošti, god sv. Lucije
(13. decembra).*

Na zadnjih obronkih Slovenskih goric, ki se na vzhodu že stekajo v plodno ravnico ob Muri, leži veliko lepih krajev, iz katerih izhaja tudi lepo število znanih mož in žena. Tu je domovina znanega politika Antona Korošca, ljudskega pesnika in skladatelja Jožefa Štuheca, literata in politika Edvarda Kocbeka in še mnogih drugih. Vsestransko rodoviten svet, ki daje navdihe, spodbuja k ustvarjalnosti pa tudi poduhovljenosti, je primeren kraj za obisk in romanje.

Poseben cilj popotnikov, nekoč pa tudi romarjev, je Stara Gora. Tri kilometre je oddaljena od Sv. Jurija ob Ščavnici in že od daleč je vidno srce tega kraja: mogočen, kar 45 metrov visok zvonik s cerkvijo Svetega Duha. Po drugi svetovni vojni so nasilno uveljavili ime Stara Gora. Od domačinov pa boste še danes slišali, da so Duhovčani in da je tisto, kar od tam prihaja, duhovsko. Cerkev Svetega Duha je postavljena na slemenu približno 250 metrov visokega griča. Nekdaj se je imenovala »cerkev pri sedmih lipah«. Zdaj je okrog in okrog prijazna zelenica, ki ustvarja prijeten videz urejenosti in topline.

Kot nam pove plošča, vzdana na zvoniku nad vhodom v cerkev, je bila cerkev na tem kraju »na novo pozidana iz pobožnosti vernikov leta 1678«. Izročilo pravi, da jo je dal postaviti sin grofa Schachenturma, a o tem v cerkvi ni pravega dokaza.

Ljudska domišljija je začetek božje poti in cerkve ovila v legendo. Pripoveduje o grofici, ki je imela blizu cerkve grad. Bila je bolna na očeh, skorajda slepa. Zaobljubila se je, da bo dala v zahvalo za ozdravitev pozidati cerkev. Ko se je njena prošnja izpolnila, je začela iskati kraj. Videla je, kako vsak dan v bližnji hrasov in brezov gozdič prileti in v njem gruli bel golobček. To ji je bilo znamenje, naj začne zidati prav tam, cerkev pa naj bo posvečena Svetemu Duhu. Toda

z zidavo ni šlo gladko. Grofici je zmanjkalo denarja in zidovi bi ostali nedokončani, če se ne bi pobožni domačini ojunačili in priskočili z delom in darovi na pomoč.

Zgodba namiguje, da je verjetno svetišče nastalo po zaobljubi in je bilo pozidano s pomočjo bogatih darovalcev. Zidati so jo začeli leta 1674, dokončali pa šele po 23 letih, leta 1697. Visok zvonik in prostorna ladja z bogato opremo sta potrebovala veliko dobrotnikov. Zato je obisk v njej prava paša za oči. Enoladijski prostor so namreč v preteklem stoletju dali poslikati s freskami. Delo je leta 1889 opravil mojster Jakob Brollo. Poznavalci t. i. nazarenskega slikarstva pravijo, da sodijo med najlepše tovrstne freske pri nas. Za slikarji pa ne zaostajajo izbrano lepi baročni oltarji, prava galerija svetnikov in angelov.

Ko boste končali pobožnost v cerkvi, se ustavite pred njo in ob lepem vremenu uživajte razgled tja do Prekmurja. Ljubitelji starin in starožitnega bodo obiskali muzej v nekdanji šoli, kjer so predstavljeni predmeti, ki so bili v rabi na kmetih. Drugi bodo obiskali mlin na veter, posebno znamenitost kraja. Ljubitelji prazgodovine pa se bodo morda odpravili celo k predzgodovinskim gomilam, ki so jih v preteklem stoletju odkrili nedaleč od vasi. Stara Gora ima dolgo zgodovino, pravijo domačini in povedo, da je tod vodila tudi rimska cesta.

Cunami solidarnosti

Štefanovo 2004 bo ostalo v zgodovini človeštva kot eden najbolj temnih dni. Potres v Indoneziji je sprožil mogočen morski val, cunami, ki je razdejal obmorske kraje v jugovzhodni Aziji in dosegel celo afriške obale, kjer je ugrabil nekaj življenj. V žalost je odel Evropo, saj se kar nekaj njenih državljanov ni vrnilo z azijskih počitnic.

Po prvem šoku in nejeveri, da je kaj tako strahotnega mogoče, se je po vsem svetu zganil drugačen cunami: mogočen val solidarnosti in požrtvovalnosti. Ljudje so se začeli spontano spraševati, kako pomagati, kaj storiti. Civilna družba se je zganila in predramila, nihče ni hotel ostati križem rok. Arhitekt, ki je svoj čas delal na Šri Lanki, se je oglasil v Misijonskem središču s predlogi, kako konkretno spet postaviti šole. Zamisel je hitro uresničljiva in zanjo se je ogrelo tudi Zunanje ministrstvo. To je le eden od številnih primerov solidarnosti, ki je vzniknil v Sloveniji, in nešteto podobnih je povsod po svetu.

Bolj kakor kdajkoli doslej smo se ljudje ob tej katastrofi zavedeli, kako smo med seboj tesno povezani, da smo pravzaprav vsi na krhki ladji, ki jo premetavajo takšni ali drugačni valovi. Zato je povsem nesmiselno in skrajno nevarno, da vsi potonemo, če se bomo še naprej vojskovali drug proti drugemu in si metali pole-na pod noge ali pa bomo do drugega brezbrizni in slepi za njegovo stisko. V globalnem svetu je vse globalno: stiske drugih so prej ali slej naše, revščina drugih nas bo dohitela, sadove, ki jih pridelajo drugi, uživamo tudi mi ... Cunami je pogoltnil Evropejce in Azijce brez izjeme. Človek je tako usodno posegel v svet, da je vsak tak ali drugačen krajevni ali regionalni dogodek tudi globalni, svetovni dogodek.

Še več, cunami razkriva, kako so naše vizije preživetve oziroma brez povezav z globalnim svetom, ki zahteva drugačne pristope in delovanje, kot je bilo v navadi v okviru nacionalne države ali regionalnih povezav. General Foch, komandant zavezniških sil med prvo svetovno vojno, je pogosto pomodroval: »Ogenj iz orožja mori, še bolj pa zastarele ideje!« To se nam dogaja, ker živimo in delujemo globalno, razmišljamo pa

ozko in sebično v odsluženi logiki parcialnih interesov.

Na novega leta dan, ki je tudi svetovni dan miru, nas je papež v svoji poslanici spodbudil k novi miselnosti. »Ker je dobrina miru tesno povezana z razvojem narodov, je treba upoštevati etične posledice

rabe zemeljskih dobrin. Drugi vatikanski koncil je upravičeno opozoril, da je 'Bog zemljo z vsem, kar vsebuje, določil za uporabo vsem ljudem in narodom, tako da morajo ustvarjene dobrine v pravem sorazmerju pritekati v roke vseh; pri tem naj bo pravičnost vodnica, ljubezen pa njena spremljevalka'.

Dobrina miru moramo obravnavati v tesni povezavi z novimi dobrinami, ki izhajajo iz znanstvenega spoznanja in tehnološkega razvoja. V duhu načela skupne namembnosti zemeljskih dobrin so tudi nove dobrine v službi osnovnih človekovih potreb. Ustrezne pobude na mednarodni ravni lahko prispevajo k dejanskemu uresničenju takšne skupne namembnosti dobrin. Tako so posameznikom in narodom zagotovljene osnovne možnosti glede udeležbe pri razvoju. To pa je mogoče doseči, če odstranimo ovire in monopole, ki številne narode odrivajo na rob preživetja.

Dobrina miru bo nadalje boljše zagotovljena, če se bo mednarodna skupnost odgovorneje zavzela za to, kar splošno pojmuje kot javne dobrine. (...) Na državni ravni so to javne dobrine, kot so na primer pravni sistem, obramba, cestna in železniška mreža. Na svetovni ravni je zaradi globalizacije vedno več javnih dobrin, ki so globalne in dan za dnem povečujejo skupne interese. Dovolj je pomisliti na boj proti revščini, prizadevanje za mir in varnost, skrb za klimatske spremembe, nadzor nad širjenjem bolezni. Mednarodna skupnost mora na te skupne interese odgovoriti z mrežo vedno popolnejših pravnih dogovorov ... v duhu splošnih načel enakosti in solidarnosti.«

Azijski cunami ni povzročil le tragedije, ampak je sprožil val solidarnosti. Samo solidarnost globalnih razsežnosti je v prihodnje dovolj velika sila, da zaustavi vse tiste zle cunamije, ki jih med nami in v globalnem človeštvu povzroča osebna ali skupinska sebičnost.

Drago K. Ocvirk

REKLI SO ...

V štirih letih bo treba marsikaj spremeniti, najprej bo treba popraviti tisto, kar se je v tem času poslabšalo, je v pogovoru povedal minister za zdravje Andrej Bručan. Med največjimi pomanjkljivostmi v zdravstvu izpostavlja slabe odnose med zdravstvenimi delavci in ministrstvom ter odnose med zaposlenimi v zdravstvu, najhujši problem slovenskega zdravstva pa je pomanjkanje zdravnikov. Bručan upa, da si ga bodo ljudje po koncu njegovega mandata zapomnili po tem, da so se odnosi izboljšali, kar bo privedlo do izboljšanja storitev v zdravstvu. "Ne maram pa revolucionarnih zadev in sprememb, po katerih bi poimenovali moj mandat."

Bručan želi ministrstvo za zdravje voditi kolektivno in se pri svojem delu posvetovati tudi z nekdanjimi ministri. K sodelovanju je že povabil nekdanjega ministra Dušana Kebra, ki pa je povabilo odklonil. Bručan pravi, da je bil nad tem presenečen, saj bi, če bi Keber pred štirimi leti k sodelovanju povabil njega, to z veseljem sprejel. Minister za zdravje sicer priznava, da ga je glede na razmere v zdravstvu strah, kako bo izpolnil vse svoje obljube.

Od leta 2000 so se na področju zdravstva poslabšali predvsem odnosi. Kot pravi Bručan, se je kriza vodenja z ministrstva širila naprej, njeni zametki pa se kažejo že dalj časa. V zdravstvu pogreša predvsem pomanjkanje avtoritet in hierarhije. Problematični so tudi odnosi med zdravniki in bolniki, Bručan pravi, da so konflikti v 99 odstotkih nepotrební. Najhujši problem v zdravstvu pa je pomanjkanje zdravnikov, celo hujši kot pomanjkanje denarja. Na vprašanje, kako bo

rešil ta problem, Bručan odgovarja, da je možen uvoz zdravnikov.

Minister Andrej Bručan

Čas, ko sva bila z Janšo velika rivala za oblast, je že zdavnaj mimo. Zmaga NSi in Alojza Peterleta na volitvah za Evropski parlament je bilo večje presenečenje kot pa zmaga SDS in Janeza Janše na državnoborskih volitvah, saj je bilo za slednje volitve skoraj pričakovano, da jih bo dobil Janša.

Predsednik Janez Drnovšek

ZAPISALI SO ...

Vida Petrovčič v DRUŽINI

Leto priložnosti

Končno - je pomislil marsikdo, ko je prisegla nova vlada. Ne le zato, ker je drugačne politične barve od prejšnjih, pač pa ker je končno druga, nova. Vsaj zdi se tako. Prišli so ljudje, ki jim je usojeno, da bodo v Sloveniji izpeljali domače spremembe, vse tisto, s čimer je prejšnja liberalna oblast odlašala iz predvolilnih razlogov, da je kupovala socialni mir, ali iz idejnih, ker ni zmogla presekati s šestdesetletno preteklostjo. Napočil je čas, da v svoji državi, ki se je uspešno vpela v evroatlantske povezave, počistimo domače dvorišče. Marsikdo bi rekel - Avgijev hlev.

In to ne bo lahko. Pompozno zgodbo o uspehu so čez noč zamenjali stečaji in brezposelnost. Davčni primež vse bolj privija pošteno zaslužene prihranke in delo, medtem ko nepoštenim za zdaj še ne znamo in nečemo stopiti na prste. Potem so tu še nekončana privatizacija in nacionalni interes ter vse afere, ki smo jih z

(Meriçourt) Občestvo praznuje sv. Barbaro

leti nerešene pometli pod preprogo. Marsikoga je presenetila nova sprajljivost še včerajšnje opozicije, ki je danes sedla v vladne sobane. Kaj se je zgodilo s problemi, kot so izbrisani in sprava? Politika se, še posebej ko je na oblasti, napaja iz pragmatičnosti in ne iz togih načel. Kaj pa volivci? Ali smo pričakovali preveč?

Po njih dejanjih jih bomo sodili. Pustimo jim sto dni. Medtem pa je čas za razmislek o sebi, o tem, kot je slikovito povedal ameriški državnik, kaj lahko vsak sam stori za državo, za svojo družino, za prijatelje, zase, za več prijaznosti in več dobrote - sam ali sama z lastnim zgledom, tudi ko gre za velike teme, kot so ko-

Praznično veselje v Mericourt

NA KRATKO ...

SLOVENIJA V LETU 2004

Slovenijo je v letu 2004 zaznamovalo veliko prelomnic. Še najbolj velja poudariti vstop v zvezo Nato in Evropsko zvezo.

28. januar - Državni zbor je ratificiral sporazum med Slovenijo in Svetim sedežem, t. i. vatikanski sporazum. Gre za mednarodno pogodbo med Slovenijo in Svetim sedežem, ki ureja pravni položaj rimskokatoliške Cerkve v Sloveniji.

11. februar - Vlada je 28 milijonov dolarjev vredno letalo falcon 2000 EX za 125.000 ameriških dolarjev na mesec oddala v najem za pet let.

25. februar - Industrijski sindikati so izvedli enournno opozorilno stavko, ki se je je udeležilo okrog 119.000 zaposlenih.

3. marec - Pri Spodnjih Žerjavcih na območju Lenarta je strmoglavilo letalo vrste pilatus Slovenske vojske, v katerem je umrl pilot.

29. marec - Slovenija je z izročitvijo pristopnih listin ameriški vladi uradno postala polnopravna članica zveze Nato.

4. april - Na referendumu o tehničnem zakonu o izbrisanih je proti glasovalo 94,68 odstotka udeležencev referenduma, ki se ga je udeležilo 31,45 odstotka volilnih upravičencev.

21. april - Ljubljanski nadškof in metropolit Franc Rode je začel službo v Vatikanu, kjer je bil imenovan na mesto prefekta kongregacije ustanov posvečene-ga življenja in družbe apostolskega življenja.

1. maj - Slovenija je skupaj z devetimi državami iz Srednje in Vzhodne Evrope postala polnopravna članica Evropske zveze.

14. junij - Na volitvah v Evropski parlament je zmaga-la lista NSi-ja, ki je zbrala 23,48 odstotka glasov.

28. junij - Slovenija je vstopila v evropski sistem de-viznih tečajev ERM 2. Centralni tečaj je bil določen pri 239,64 tolarja za evro in lahko niha za največ 15 odstotkov.

12. julij - Posočje je zatresel močan potresni sunek, ki je povzročil precejšnjo gmotno škodo.

22. september - Zgodil se je hud incident na meji, ko so hrvaški policisti predsednika SLS-a Janeza Podobnika in druge člane SLS-a odpeljali v pripor v Buje na Hrvaškem.

3. oktober - Na četrlih parlamentarnih volitvah v državni zbor je zmagal SDS, ki je zbral 29,1 odstotka glasov.

25. oktober - Novi ljubljanski nadškof in slovenski metropolit je postal Alojz Uran.

9. november - Državni zbor je na tajnem glasovanju potrdil imenovanje Janeza Janše za predsednika nove slovenske vlade.

3. december - Državni zbor je z 51 glasovi za in 37 proti potrdil novo slovensko vlado, ki jo bo vodil predsednik SDS-a Janez Janša.

Stekle so slovenske priprave na predsedovanje EZ od začetka leta 2007 do sredine leta 2008 v okviru troj-ke skupaj z Nemčijo in Portugalsko oziroma, če evropska ustava ne bo sprejeta, samostojno v prvi polovici leta 2008.

rupcija, nacionalni interes, sprava in podobne. Tudi takrat, če hočete banalen primer, ko od obrtnika ne zahtevamo računa, da ne bo po nepotrebnem zaslužila država.

Zato je tisto, kar smemo res upravičeno pričakovati od novega premierja, da bo izpolnil svojo obljubo, rekoč, da bodo po novem dobili priložnost tudi tisti ljudje, ki so bili do zdaj izključeni. Dajmo vsem Slovencem priložnost, da bodo lahko sami poskrbeli zase in za državo. To je največ, kar lahko nova vlada stori za nas, in to je tisto, kar do zdaj domači oblasti še ni uspelo. Naj bo novo leto - leto priložnosti za vse.

Danilo Slivnik v MAGU

Zbiratelji z napako

Vse izrazitejšo krizo identitete v državi je najbolj p nazoril Jelinčičev nakup Avgustinčičevega doprsnega kipa maršala Josipa Broza, ki je v nekdanji Jugoslaviji nekaj desetletij poosebljal partijsko diktaturo. Postavil ga je na vrt svoje hiše, kot da bi bil kakšen kičast odlitek vrtnega palčka, s katerimi Slovenci krasijo svoje cvetlične nasade in ki nesporno kvarijo hortikulturno dediščino države. Kot politični marginelec je Jelinčič priznal, da je odlitek kupil in postavil na svoj vrt iz obupa, ker naj bi mu primanjkovalo idej, s katerimi bi vzbujal pozornost in ki bi bile lahko zgled za prihodnost slovenske politike. Toda po drugi strani je le izrazil širšo tesnobo, v katero je zabredla nekdanja levica, ki je svojo politiko dolgo gradila na domovinskem izročilu partije, potem pa zaradi tranzicijskih problemov zašla v hudo krizo in gladko izgubila zadnje parlamentarne volitve. Njeni ideologi so poraz opisali kot naveličanost volivcev nad dolgoletno libe-

ralno vladavino, v resnici pa je šlo za izrazito pomanjkanje jasnih vsebinskih programov, ki naj bi Sloveniji določali prihodnost.

Danijel Cek v Primorskih novicah

Ko smo že mislili, da je slovenska kultura vožnje dosegla kar zadovoljivo raven, je predvsem prebivalce južnega dela Primorske streznila nova avtocesta. Če bi še pred letom dni kdo trdil, da bo avtocesta poslabšala prometno varnost pod Kozino in da bo, čeprav naj-sodobnejša v državi, tudi ena najbolj nevarnih, bi vsi debelo gledali. Avtoceste so vendar povsod po svetu najbolj varne ceste. A to drži le, če so na cesti odgovorni vozniki. Nikakor pa ne, če za volan sedajo ljudje, ki težko dohajajo hitre spremembe. Taki se zjutraj pač odpeljejo po ustaljenih poteh proti cilju, ne glede na spremenjen prometni režim. In tako dobimo na novi avtocesti kamikaze. Ne zanima jih nova cesta\ niti ovire na njej, vedo samo, kam so namenjeni. Če se zmotijo, nič hudega, saj lahko vedno obrnejo in vozijo v nasprotno smer.

Ironija je, da je šele nova avtocesta pokazala, kako slabe so vozne navade, še bolj žalostno pa je, da v Sloveniji ni mehanizma, ki bi znanje voznikov izboljšal. Večina zmedenih voznikov je opravljala izpit v časih, ko so inštruktorje vozili še s svojimi avti ali motorji in ko so izpit na koncu pošteno zalili. Takrat ni bilo ne semaforjev ne svetlobnih "displejev" in ne pametne avtoceste. Razvoj prometne infrastrukture je takšne voznike že zdavnaj prehitel. Obvezni zdravstveni pregledi za starejše bi k izboljšanju varnosti verjetno nekaj pripomogli, še bolj pa bi za- legla temeljita prevzgoja nespretnih voznikov. Kako to doseči, je naloga odgovornih, zaključuje komentator.

(Mericourt) Mojster Roger s pomočnicama

(Mericourt) Postrežba, kot se spodobi

Po zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju se pri ženskah starost, potrebna za upokojitev, po novem poveča za štiri mesece. Ženske se lahko v letu 2005 upokojijo, če so stare 55 let in imajo 36 let pokojninske dobe, če so stare 60 let in imajo najmanj 20 let pokojninske dobe ali če so stare 62 let in imajo najmanj 15 let zavarovalne dobe. Nespremenjeni so pogoji pri moških (58 let in 40 let pokojninske dobe ali 63 let in najmanj 20 let pokojninske dobe ali 65 let in najmanj 15 let zavarovalne dobe). Leta 2005 bodo pokojninsko osnovo izračunavali na podlagi zaporednih najugodnejših 15 let zavarovanja.

Z novim letom se v Sloveniji ne izvaja več neselektivno cepljenje novorojenčkov zoper tuberkulozo. Bolezen je namreč pri slovenskih prebivalcih v znatnem upadanju, saj je pri otrocih praktično ni več, pojavi pa se večinoma šele po 20. letu starosti. Glede na svetovne razmere ima Slovenija zelo nizek odstotek bolnikov s tuberkulozo, s čimer izpolnjuje pogoje Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) za ukinitve cepljenja. Po novem bodo tako cepljeni samo še novorojenčki mater, ki so okužene z virusom HIV ali pa so bile v času nosečnosti aktivno zdravljene zoper tuberkulozo.

Cene življenjskih potrebščin so se decembra znižale za 0,3 odstotka (predvsem zaradi cenejših naftnih derivatov in avtomobilov, podražile so se rekreacija in kultura, stanovanjska oprema, hrana in zelenjava). Tako je inflacija na letni ravni znašala 3,6-odstotkov. Bila je najnižja v zadnjih letih, vseeno pa še zmeraj precej nad zahtevnim maastrichtskim merilom (2-odstotna inflacija).

Mednarodna raziskava o znanju matematike in naravoslovja je pokazala, da je znanje slovenskih otrok pod mednarodnim povprečjem. V raziskavi TIMSS 2003 je sodelovalo 51 držav, ocenjevali pa so znanje 9- in 13-letnikov, zajeto v učnih načrtih vseh držav. 3.410 slovenskih 9-letnikov se je tako v znanju matematike uvrstilo na 22. mesto od 28, v znanju naravoslovja pa na 21. mesto od 28, kar je slabše od večine evropskih držav.

Slovenija je s 1. januarjem prevzela predsedovanje Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE). Tako bo leto dni skrbela, da bo delo v tej največji regionalni varnostni organizaciji na svetu teklo

gladko, skušala pa bo pripomoči tudi k njeni uspešni reformi. Kot poudarjajo slovenski diplomati, bo predsedovanje OVSE velik izziv. Vlogo Slovenije na čelu organizacije vidijo predvsem v nepristranskem posredovanju, zbliževanju interesov in oblikovanju soglasja, kar pa bo trd oreh v organizaciji, kjer 55 držav odločitve sprejema po načelu konsenza, poleg tega pa jo tarejo notranja nesoglasja.

Po mnenju mnogih je Sorica najlepša slovenska gorska vas, do nje pa vodi ena najslabše urejenih cest. Dostopov do Groharjeve Sorice je sicer več, a vaščani seveda največ uporabljajo najkrajšo in hkrati najbolj luknjasto, nevarno in ozko regionalno cesto iz Podrožja. Veliko bolj urejena (in daljša) je cesta s Petrovega Brda, po kateri morajo voziti tovorna vozila, ter iz Bohinja, ki pa Soričanom ne služi veliko. Po asfaltiranju zadnjega odseka na cesti Bohinj – Sorica je ta postala zelo prometna, kar se pozna tudi pri obisku turistov v Sorici.

Ko je Poslovni sistem Mercator septembra predlani začel prevzemati Živila Kranj, so ta zaposlovala okoli 1.600 delavcev, od teh jih je potlej prevzel okoli 1.200 - vse iz maloprodajne in gostinske dejavnosti ter iz Agrotehnike, delno pa tudi iz logistike in režije. Pred koncem minulega leta je okrog 250 zaposlenih z Živili sporazumno prekinilo delovno razmerje, pri tem pa so jim za odpravnine namenili okoli milijardo tolarjev oz. celo več, kot to zahteva veljavna zakonodaja.

Slovenska skupnost iz Hannovra na martinovanju v Berlinu

SPREMEMBE PRI DOHODNINI

Obdavčitev vsakega dohodka fizične osebe

Z novim zakonom se v obdavčitev načeloma zajame vsak dohodek fizične osebe tako doma kot v tujini, davčna osnova pa se razširi. Tako bodo po novem denimo obdavčene tudi obresti od hranilnih vlog ter kmetijske subvencije.

Davčna obveznost zavezancev se zmanjšuje

Vlada je novi zakon o dohodnini zasnovala tako, da se davčna obveznost zavezancev v povprečju zmanjšuje. Še posebej bodo razbremenjeni tisti v najnižjih dohodkovnih razredih, ki bodo oproščeni plačila dohodnine v celoti, in sicer do višine minimalnega dohodka.

Obdavčene tudi bančne obresti

V novi zakon o dohodnini je vgrajeno načelo splošne davčne obveznosti, po katerem je v obdavčitev načeloma zajet vsak dohodek fizičnih oseb. Med drugim bodo po novem obdavčene tudi bančne obresti ter sub-

vencije v okviru dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. Oboje se bo v davčno osnovo vključevalo postopoma. Novost sta obdavčitev fizične osebe rezidenta od vseh dohodkov, ki imajo vir tako v Sloveniji kot zunaj nje, prav tako obdavčitev nerezidenta od dohodkov, ki imajo vir v Sloveniji.

Naložbe v vrednostne papirje že vrsto let obdavčene

Medtem ko so naložbe v vrednostne papirje že vrsto let obdavčene, pa so po novem zakonu obdavčene vse bančne obresti, obresti od vrednostnih papirjev in morebitne dividende. Vse to pa samo v primeru če letno natečene obresti presegajo znesek 300.000,00 SIT. Res je, da se bo to obdavčenje vključevalo postopoma - leta 2005 se bo denimo v osnovo vključilo 10 odstotkov obresti nad mejnim zneskom, nato pa postopoma vse večji delež in od leta 2009 naprej celotne obresti, ki presegajo 300.000,00 SIT. Pri delnicah bodo še naprej obdavčeni kapitalski dobički v primeru prodaje pred pretekom treh let od nakupa.

NOV ZAKON O CESTNEM PROMETU V RS

Prevelika hitrost v naselju

Če boste prekorali hitrost za več kot 50 kilometrov na uro, vas bo odslej ob globi v višini najmanj 120.000 tolarjev doletelo tudi prenehanje vozniškega dovoljenja. Za prekoračitev nad 30 kilometrov (in manj kot 50) na uro je predvideno najmanj 120.000 tolarjev kazni in najmanj pet kazenskih točk, za prekoračitev do 20 kilometrov na uro pa vas bo doletela globa 30.000 tolarjev in ena kazenska točka. Slednje bodo po novem veljale tri leta.

Prevelika hitrost zunaj naselij

Podobno so se zvišale tudi kazni za prekoračitev hitrosti na območjih za pešce in območjih umirjenega prometa, na cestah zunaj naselij ter na državnih in hitrih cestah ter avtocestah. Hitrost zunaj naselij bo opredeljena podobno kot doslej, vendar se bodo tudi za te prekrške kazni zvišale, in sicer za 20 do 50 tisočakov. Kazen za prekoračitev hitrosti zunaj naselja za več kot 40 kilometrov na uro bo denimo najmanj 60.000 tolarjev in najmanj pet kazenskih točk. Popolnoma enaka kazen bo prehitre voznike doletela tudi na avtocesti ali cesti, rezervirani za

motorna vozila, kadar bodo hitrost prekorali za več kot 50 kilometrov na uro.

Za en kozarček preveč 40 tisočakov globe in 4 kazenske točke

Enako kot pri hudi prekoračitvi hitrosti v naselju je tudi za vožnjo pod vplivom alkohola nad 1,5 grama alkohola na kilogram krvi oz. 0,71 grama alkohola na liter izdihanega zraka predvideno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja. Drugače pa bodo lahko imeli vozniki tudi v prihodnje v krvi do največ 0,50 grama alkohola na kilogram krvi, vendar pod pogojem, da pri tem ne bodo kazali znakov motenj v vedenju. Za 0,50 do 0,80 grama alkohola na kilogram krvi bo kazni po novem 40 tisočakov in štiri kazenske točke, do vključno 1,10 grama alkohola 60 tisočakov in pet kazenskih točk, nad to količino alkohola v krvi pa bo kazni najmanj 120.000 tolarjev in najmanj deset kazenskih točk.

V avto šolo že s 16 leti in pol

Poleg višjih sankcij za prekrške zakon med drugim prinaša tudi nove rešitve za kategorijo t. i. voznikov začetnikov, ki sodijo med najpogostejše povzročitelje prometnih nesreč. Mladi se bodo namreč lahko začeli usposabljeni v avto šoli že s 16 leti in pol.

A N G L I J A

LONDON

V soboto pred tretjo adventno nedeljo je bila slovenska maša v Aberdareu (Wales). Tam se število rojakov iz leta v leto občutno manjša. Tokrat nas je bilo od nekdanih dvajsetih (pred 15 leti) pri sveti maši navzočih manj kot deset. Zamejski duhovnik, župnik iz Doberdoba dr. Ambrož Kodelja, ki je lani v adventnem času spremljal župnika za rojake v Angliji Cikaneka na obisk med rojake v Wales, je tukajšnjemu slovenskemu župniku naročil in rahlo zabičal: »Ne opusti slovenske maše za te v valižanskih rudnikih zgarane rojake. Vse do zadnjega jih obiskuj in omogočaj slovensko bogoslužje. To pozornost slovenske Cerkve si ti 'poslednji slovenski Apači' v teh krajih tudi zaslužijo!«

Če Bog da, bo slovenska maša v Walesu, dokler bo tam živel kak Slovenec, ki bo še mogel priti v cerkev. Čas, ko ne bo več nobene-ga, pa se naglo bliža.

Na tretjo adventno nedeljo ob štirih popoldne je bila slovenska maša v kapeli »Našega doma«. Tokrat je prišlo k sv. maši kar lepo število londonskih Slovencev. Med seboj smo imeli tudi nekaj otrok. K maši sta prišli družini z majhnimi otroki: Dežmanovi (otroci Janike) in ameriška slovenska družina Stanka Kneza iz Clevelanda, ki živijo v Londonu nekaj let in se jim je lani tukaj rodila nadvse ljubka hčerka Izabela, medtem ko je njen bratec Nicholas že toliko starejši, da bi že lahko pazil nanjo.

Naj omenimo, da smo na tretjo adventno nedeljo imeli tudi prijetno presenečenje. Skupina kakih 25 slovenskih rojakov, obiskovalcev Londona, pod vodstvom p. Petra Lavriha in p. Francija Pivca, je imela ob devetih dopoldne sv. mašo v kapeli Doma. Mašo sta darovala oba patra. Takoj po maši pa so, žal, morali hitro odpotovati na letališče Stansted, kjer jih je

čakalo letalo Ryanair-a za povratni polet.

Opozorilo: Slovenska sv. maša v kapeli »Našega doma« bo v mesecu februarju že na prvo nedeljo v mesecu, 6. februarja ob 4. uri popoldne, to je na 5. navadno ali na pustno nedeljo. Sv. maša v Londonu na drugo nedeljo v mesecu februarju odpade.

Na četrto adventno nedeljo je bila slovenska maša v Derbyju (srednja Anglija). Udeležba je bila kar zadovoljiva, čeprav se število rojakov tudi tukaj nezadržno manjša iz leta v leto. Tudi za ta kraj se bo kmalu postavljalo vprašanje, koliko časa se bomo še zbirali k skupnemu slovenskemu bogoslužju.

Slovenski božič v Rochdaleu na severu Anglije je tudi letos z rojaki obhajal mladi duhovnik Peter Kravos na nedeljo Svete družine, 26. decembra, ob treh popoldne v lepi kapeli poljskega kluba. Gospod Peter je na novo pastoralno zadolžen za kar dve veliki župniji v mestu Leeds in ker se rad udeležuje našega slovenskega božičnega in velikonočnega bogoslužja, pri vsem svojem delu najde čas za slovenske rojake na severu Anglije. Vsi smo mu hvaležni za njegovo tako veliko pomoč.

V večnost je odšel Stanko Bolčina iz Enfielda (London)

15. decembra je po dolgi in mučni bolezni odšel s tega sveta v večnost naš dobri Stanko Bolčina, ki je bil gotovo eden najzvestejših članov slovenske katoliške skupnosti v Londonu, ki se zbira k slovenskemu bogoslužju na Ovalu, na desnem bregu reke Temze, nedaleč od britanskega parlamenta. Stanko je bil tudi med ustanovitelji tega našega centra na 62 Offley Road.

Patra Peter in Franci s svojo skupino v Našem domu v Londonu

Od Stanka smo se poslovili s sveto mašo zadušnico v njegovi župnijski cerkvi na Edmingtonu. Pri mašnem bogoslužju v angleškem jeziku je somaševal tudi slovenski župnik S. Cikanek. Zadnje slovo od pokojnega pa je bilo v bližnjem krematoriju samo v slovenskem jeziku zaradi udeležbe velikega števila slovenskih rojakov.

Stanko Bolčina

(9. nov. 1927 – 15. dec. 2004)

Napisala in v cerkvi govorila njegova hčerka Valerija

Vse svoje življenje si je moj oče želel le tega, da bi bil dober človek. Umrli je v miru, 15. decembra 2004, ko je izpolnil svoj cilj.

Oče se je ves posvetil Bogu, Cerkvi in svoji družini. V težkih časih in razmerah je trdo delal, da je Alenki in meni (Valeriji) lahko omogočil dobro življenje. V osemdesetih letih dvajsetega stoletja se je veliko tovarn zaprlo, oče pa je vsakič le sedel na kolo in si našel novo službo, tako da pomanjkanja nisimo čutili nikoli.

Pokojni Stanko Bolčina z vnučko

Kot otrok si Stanislav prav gotovo ni mogel predstavljati, da bi svoje dni končal v Londonu. Bil je dober fant iz velike družine, ki je imel rad svoje starše in je bil ministrant v beli cerkvi sredi Ajdovščine.

Nekega dne med vojno, ko je bilo mojemu očetu le petnajst let, je po naključju srečal prijatelja in ta mu je rekel, »Hej, Stanislav, pojdiva do kasarne!« Vojska je bila nastanjena v hribih nad Ajdovščino in fanta sta kanila priti do tja ter iz skladišča vzeti par smuči in puško za streljanje zajcev. In tako sta se odpravila, misleč na nič drugega kot na zajčji golaž. Ko pa sta se približala kasarni, ju je opazil nek narednik in se odločil, da sta čisto primerna nabornika, ter ju na kraju samem vpoklical v vojsko.

Stanislav si je strašno želel vrnitve k družini, zato je nekajkrat poskušal zbežati domov. Prav ko se je vojna končavala, je njegova teta izvedela, da je Stankovo življenje v nevarnosti, zato ga je opozorila, naj zapusti deželo. S sestro Faniko in nekaj prijatelji so pristali v taborišču vojnih ujetnikov v Neaplju, od koder so jih poslali v Nemčijo. Tam so jim dali na izbiro nekaj držav, ki so jim zagotavljale mirno naselitev. Mnogo jih je odšlo v Argentino, drugi so v upanju na skorajšnjo vrnitev v ljubljeno domovino izbrali Veliko Britanijo. Po nekaj letih dela v valižanskih rudnikih je skupina Slovencev prišla v London, kjer so skupaj ustanovili Naš dom, slovensko središče na Ovalu, v južnem Londonu. In tam je Stanislav srečal ljubko Slovenko, ki jo je oženil.

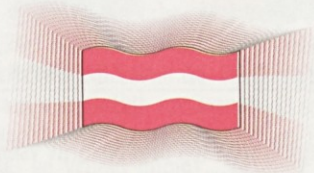
Veselil se je mirnega zakona, polnega dolgih pogovorov, mirnih sprehodov in spokojne tišine. Seveda se vsi, ki poznate mojo mamo, zavedate, kako zgrešeni so

bili njegovi upi. Njena brezmejna energija ga je pognala skozi drugo polovico življenja, da se je komaj zavedal, kaj ga je doletelo. Očetovo neizmerno ljubezen do mame je bilo v njegovih očeh in pogledu videti tudi čisto na koncu. Njena ljubezen pa je bila tako velika, da ga je z močjo svoje volje – in izvrstnega kuhanja – držala pri življenju celo leto dlje, kot so mu napovedali zdravniki.

Zdaj nas je zapustil in boj z boleznijo je končan. Želim si, da bi lahko spet slišala njegov glas, a imam svoje, čisto posebne spomine nanj, kot jih imate prav gotovo tudi vsi vi tukaj navzoči – in z veseljem jim bom prisluhnila.

P. S. Stankovi soprogi gospe Reziki in družini izreka župnik S. Cikanek v imenu slovenske katoliške misije v Londonu in slovenske katoliške skupnosti v Angliji in Walesu ter v svojem imenu iskreno sožalje, obenem pa zagotavlja molitve za pokojnega Stanka in za vse sorodnike in prijatelje, ki jih je Stankov odhod v večnost prizadel.

S. C.

A V S T R I J A

LINZ

26. septembra smo v linški stolnici obhajali mašo narodov. Sveto mašo je daroval generalni vikar Mitterdorfer. Letos je bilo zaradi bolezni samo pet narodnih noš. Po maši smo imeli Slovenci bogato obloženo stojnico, saj so naše žene napekle veliko dobrot. Za poskočne

Maša narodov v Linzu

više pa je poskrbel naš harmonikar Zlatko Ribič. Na drugo nedeljo v novembru smo po maši v našem klubu na veliko proslavili kar dva godovnjaka in tri rojstne dneve. Prvič je med nami godoval naš župnik mag. Stanislav Žlof. Silva Joun je praznovala 84. rojstni dan, Viktor Kerec in Zore pa 74 in 71 let. Vsem iskrene čestitke. Naš harmonikar Zlatko Ribič se je 18. novembra srečal z Abrahamom.

Anton Zore

BELGIJA in NIZOZEMSKA

Najprej prav lep prvi pozdrav vsem bralcem Naše luči od prijateljev iz Belgije in Nizozemske. Opravičujemo se vam, da niste v januar-ski številki videli naših simpatičnih zastavic in ste zaman iskali novice iz našega konca. Morda pa je tudi to dobro, da bomo znali bolj ceniti to, da vsak mesec lahko kaj preberemo o tukajšnjem življenju. Prav je tudi, da vemo, da si mora nekdo vsak mesec vzeti čas, pogosto tudi na račun lastnega počitka, da poročila prihajajo pravočasno na

uredništvo. Naš »stalni dopisnik« Lojze Rajk pa prav v dneh, ko se prispevki zbirajo, ni bil »v službi«, ampak v domovini, kjer se je udeležil slovesne umestitve svojega vrstnika Alojza Urana za ljubljanskega nadškofa. »Vlak pa je odpeljal« tokrat brez nas ...

EISDEN

Božičnica

Slovensko katoliško pevsko in kulturno društvo Slomšek je v dvoranici SKM priredilo božičnico. Ob melodijah božičnih pesmi sta tajnik Bernard in predsednik Stani prebrala nekaj tekstov v zvezi s praznovanjem božiča. Ogleдали smo si video film o živih jaslicah, ki so jih leta 2002 priredili v Šmarčni ob Savi pri Boštanju. Prišlo je lepo število članov Društva. Po programu je sledilo prijateljsko kramljanje med praktično in okusno pogostitvijo: kranjske klobase, kislo zelje in božično pecivo ter slovenska kapljica ali kava. Mislim, da je lahko žal tistim, ki so kar tako brez razloga ostali doma ali šli po božičnih nakupih na zadnjo adventno nedeljo, posebej ker je takrat vse dražje kot po praznikih.

Župnik pa se je opravičil, saj je prav tisto nedeljo prevozil več kot 250 km, da je maševal za rojake v Monsu, Charleroiu in v Bruslju.

Mešani in moški zbor Slomšek se je v mesecu decembru prav intenzivno pripravljajl za božične praznike. Začeli smo na praznik sv. Barbare, zavetnice rudarjev, ko smo lepo zapeli za tukajšnje prebivalstvo in ukrajinske potomce v Limburgu. Večer je bil zares lep. Zapeli smo venček slovenskih in nekaj ukrajinskih narodnih pesmi, ki smo se jih kar v dveh mesecih naučili. V zboru »Slomšek« namreč sodelujejo tudi štirje pevci ukrajinskega porekla. Večer je bil čudovit, tudi njegov zaključek, saj smo bili lepo pogoščeni z ukrajinsko večerjo.

Na žalost pogrešamo nekaj pevk, ki so po dolgoletnem sodelovanju v zboru prenehale s petjem. Gospa Majda Globokar je bila več kot 45 let članica našega pevskega zbora, gospa Angela Polavder pa 50 let. Za njun trud se zahvaljujemo in lahko samo rečemo, da jih ne bomo nikoli pozabili. Veseli bomo, če se vrnete v našo veselo družino, ki toliko dobrega in lepega stori za naše rojake in druge ljudi.

Z veseljem pa ugotavljamo, da se nam pridružujejo tudi mlajši pevci in pevke in upamo, da se bo naš pevski zbor tako ne samo številčno, ampak tudi kakovostno izboljšal. Letos slavimo 45. obletnico našega društva in našega zbora. (Poročilo je pripravil Stani Revinšek)

GENK – EISDEN – HEERLERHEIDE

Božične maše so privabile tiste Slovence, ki jim praznik Gospodovega rojstva pomeni božji prihod v njihovo življenje, temelj upanja, vir

veselja, ker je Bog z nami in je Jezus naša Pot, Resnica in Življenje. Nekateri bi bili radi prišli, pa so morali biti doma zaradi bolezni, nekateri so bili odsotni. Nekateri pa pravijo, da na tako velik praznik, kot je božič, morajo biti doma in si privoščiti bogato večerjo v krogu svoje družine. (Tistim, ki jim krščansko poreklo in ime še kaj pomeni, bi rad pripomnil, da je v 365 dneh enega leta še kakšna druga priložnost za družinsko pogostitev, kot ravno tista ena od 8.760 ur v letu, in to ravno tista, ko je slovenska božična maša.....!)

Tisti, ki so bili v cerkvi, pa so imeli dvojno praznovanje, ki je nasitilo srce, dušo, nato pa še telo.

V GENKU smo imeli mašo ob osmih zvečer. Pel je zbor »Slomšek« in nekaj članov zbora »Naš dom«. Skupaj nas je bilo pri maši nekaj manj kot 60.

Opolnoči je bila zares lepo obiskana polnočnica v HEERLER-HEIDEJU na Nizozemskem. Tu je pelo 35 članov slovenskega zbora »Zvon«. To je za vse vedno posebno doživetje. Če bi bilo možno uporabljati le slovenščino, bi nam bila morda »nevoščljiva« marsikatera slovenska župnija. Naši cerkovniki pa so našli 186 navzočih. Seveda nismo bili le Slovenci iz Nizozemske, ampak tudi iz Achna in Maasmechelena pa še verniki več drugih narodnosti.

V EISDNU je bila maša na božič ob pol enajstih. Tudi tukaj je zelo lepo pel zbor »Slomšek«. Bilo nas je 50. Po maši so bili vsi povabljeni v dom naše misije na kakšno šilce in kekse. Nekatere gospodinje so pohitele domov, da so končale kosilo, kar lepo število je razveselilo župnika, da so se vabilu res odzvali.

Naši jubilaranti

19. decembra je dopolnil 80 let naš JOŽE KIDRIČ. Njegova življenjska zgodba je zares zanimiva in pestra. Zaslužila bi več prostora v našem glasilu, pa je to nemogoče.

Naš jubilarant je redni naročnik Naše luči, skupaj z ženo Geli redni udeleženec slovenskih maš, kjer rad priskoči na pomoč župniku pred mašo, med mašo in po njej. Od leta 1970 je član »Slovenskega katoliškega društva Slomšek«, vrsto let tudi član upravnega odbora. S pokojnima Ivanom Čermeljem in Vinkom Jakošem je veliko pomagal pokojnemu msgr. Vinku Žaklju.

Njegov dobrohotni značaj vedno ustvarja prijetno vzdušje.

Rodil se je v Rogaški Slatini očetu Jožetu (Pepiju) iz Tržišča pri Rogaški Slatini in mami Julijani, r. Gajšek, iz Kostivnice. Bili so otroci Marija, Anton in on – Jože – Pepi. Že njegov oče je poskušal zaslužiti boljši kos kruha za družino v Belgiji med leti 1928 in 1932. Toda tujina je kruta mati. Vrnil se je brez fیکا v žepu, delodajalec ni imel denarja in jih je obubožane poslal domov.

Jože Kidrič je dopolnil 80 let.

Pepi je kot 11-letni deček šel za hlapca k manjšemu kmetu v Kostivnico, od koder je hodil v osnovno šolo do svojega 14. leta. Mamina sestra mu je 15-letnemu omogočila, da je bil sprejet v Don Boskovo šolo v Gaberju pri Celju. Tu je ostal do leta 1941, ko so prišli Nemci. Oficir starojugoslovanske vojske ga je skušal vključiti med njihove borce. Ker jim Hrvati niso dovolili prehoda, so bili razpuščeni. Kar v vojaški uniformi se je vrnil v Gaberje v Don Boskov dom, od tam pa domov k staršem.

Nemci so ga poslali na delo pri gradnji cest. Bil je zelo izčrpan, zato je bil prinašalec pitne vode. V novembru 1941 so Nemci poslali 120 slovenskih fantov na Dunaj za gradnjo železnice. 19. septembra 1943 pa je bil prisiljen iti v nemško vojsko. Imeli so vojaške vaje na Češkem. Vrnili so jih na Dunaj, nato v bližino Nürnberga, kjer je ostal do februarja 1944. Že so bili poslani v Rusijo, pa so preusmerili vlak v Italijo. Do oktobra 1944 je bil na fronti v Italiji. Tam je prišel v ameriško ujetništvo. Vedno so jih selili, tako je bil pod šotori v Livorno, nato v Caserti pri Neaplju – v angleškem taborišču. Tu je bilo 1200 Slovencev – bivših nemških vojakov. Mimo so se vozili partizani v angleških uniformah, ki so v Bariju imeli bolnico. Vabili so jih, naj se vrnejo domov. Nekateri so res šli. So pa nazaj pisali, da to odločitev obžalujejo, ker so bili deležni nič kaj prijaznega sprejema. Na meji so jim pobrali prav vse, kar so imeli pri sebi. Jože hrani eno takih pisem iz tistega časa, ki mu ga je pisal prijatelj, bivši sojetnik. Nekateri so odšli v Argentino, drugi so bili premeščeni v Stuttgart v civilno taborišče, kjer jih je bilo 30.000. Tu je Pepi vprašal nadzornika, ali bi bilo možno iti kam delat. Iskali so

delavce za v gozd. Javilo se je 57 Slovencev.

Tam pa je iz Belgije z nekim agentom prišel Blatnik, ki jim je obljubljal obilo »belega kruha«. Ni pa povedal, da bo treba delati v premogovniku. Pri tem delu, največkrat v nizkih rovih na kolenih, je delal od 1950.1955 v Eisdnu, nato še v Waterscheiu do 1965, ko je šel v invalidski pokoj.

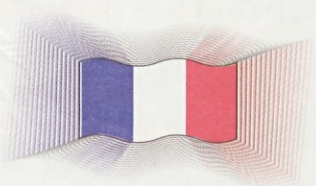
Kako je srečal svojo nevesto, s katero sta 2001 obhajala 50 let zakona? Po nekajtedenskem bivanju pri Blatniku se je preselil v t. i. kantino, skupno bivališče rudarjev. Tu so imeli vso oskrbo. Vprašal je prijatelja, če pozna kakšno Slovenko, ki bi bila primerna zanj. Dali so mu naslov mirnega dekleta Geli, ki je stanovala pri stricu in teti v Eisdnu. Bila mu je všeč in sta se poročila leta 1951. Zaradi zdravstvenih razlogov sta mogla imeti le enega sina.

Pepi Kidrič je bil pogosto bolan. Glavni vzrok njegove bolezni živčne narave je bilo silno domotožje. Dolgo si ni upal iti v domovino, saj je od ljudi, ki so se od tam vrnili živi, že v taborišču slišal, kaj se je dogajalo v Kočevskem Rogu in na Teharjah. Ob prvem obisku v Sloveniji leta 1957 je bil na meji kar 4 ure po 48 urah vožnje iz Belgije.

Njegova trenutna skrb in bolečina je težka bolezen njegovega edinega sina, ki ima raka. Toda Jože je vseeno pogumen in pred nikomer ne toži. Rad obiskuje osamljene, ostarele in bolne. V skrbi, da bi sinu olepšal sleherni dan, ne pozna nobene žrtve ali ovire.

Gospod Jože Kidrič, vsi Slovenci v Belgiji Vam želimo še dolgo vrsto srečnih let med nami!

Lojze Rajk

F R A N C I J A

PARIZ

Vsem rojakom in bralcem Naše luči ter uredništvu revije naše iskrene želje in voščila za zdravo in uspešno leto 2005.

Seveda si vsi najbolj želimo zdravja, brez tega tudi ves blišč in finančni uspehi ne pomenijo dosti in človek je prepuščen sam sebi z vso svojo majhnostjo.

K pisanju me je pripravilo veliko nezadovoljstvo naših rojakov iz Pariza in okolice, ki so se udeležili silvestrovanja.

Res je, skoraj ni novic o našem življenju in tem evropskem vele mestu, toda verjemite, nismo še izumrli. Predolg bi bil naš krik in jok, če bi vse povedali na papirju, res je tudi, da so v Sloveniji odgovorni za našo župnijo pozabili na nas, čeprav župnija še nikoli ni tako iskreno sodelovala skupaj kot v zadnjem letu. Če bi odpovedalo še Društvo Slovencev v Parizu, potem lahko vržemo ključke naše župnije v Seino in gremo vsak po svoje.

Kljub našemu razočaranju in jezi pa smo še vedno skupaj in v teh decembrskih dneh smo pripravili in doživeli dva lepa trenutka. Petega decembra nas je obiskal sveti Miklavž. Njegov prihod je popestrila gospa Lučka Peterlin iz Trsta, ki nam je s skupino mladih igralcev in v njeni režiji predstavila moderni prizor iz nebes, kjer se sveti Peter muči z moderno telefonijo, ki mu seveda dela hude

težave. Iskrena hvala tej vztrajni in zvesti kulturni ustvarjalki in vsej skupini, ki je pri igri sodelovala. Polna dvorana mladine in staršev je dokaz, da smo še dovzetni za lep običaj in slovensko besedo.

Za silvestrovo smo se zbrali kot ena sama družina ob zvokih "Duo Nota" z Bleda in skupaj dočakali novoletno jutro, prav nikomur se ni mudilo domov, vsi pa smo pogrešali zahvalno sveto mašo in tudi na ta račun poželi nekaj kritik.

V letu, ki je za nami, je kar precej naših rojakov odšlo v večnost. Naj omenim sestro prednico Emanuela Frasa iz Moresiela-Isere, ki je bila ustanoviteljica hiše frančiškank za ta okraj Francije. Vse življenje je darovala za bližnjega in tudi sama šla pomagat našim misijonarjem na Slonokoščeno obalo. Bog ji bodi dober plačnik za vse, kar je dobrega storila.

Tudi druge naše redovnice, ki so se veliko žrtvovale za našo mladino, počasi pešajo, bolezen jim jemlje zadnje moči. Spomnimo se sestre Cirile in sestre Slave, pa sestre Cecilije na rue du Bae, kdo jih ne pozna, pa tudi vseh drugih, ki jih tu ne morem naštet, ker jih je preveč in si vsaka zasluži pohvalo.

Po uradnih podatkih imamo novega delegata za Pariz, to je gospod Jože Kamin iz Merlebacha. Želimo in trdno upamo, da bo naredil red v Chatillonu tudi z našo pomočjo in da bomo spet imeli sveto mašo vsako nedeljo in ne samo občasno kot sedaj.

Osebo sem bil vedno prepričan, da je lažje misijonariti po Afriki kot pa v tej "pariški džungli", naj mi Parižani ne zamerijo. Res da v Afriki niso enaki pogoji, ohraniš pa lahko mirne živce in imaš kaj pokazati od svojega dela.

Te kratke novice iz naše châtillonske župnije naj bodo pobuda še komu, ki zna prijeti za pero, treba je samo malo dobre volje in časa, pa je življenje spet lepše in bogatejše.

Prisrčne pozdrave vsem in srečno 2005.

Janez Logar

FREYMING-MERLEDACH

Življenje teče in starost naših slovenskih ljudi se dviga na visoke lestvice in jubilejni prazniki se kar vrstijo:

Gospa ANGELA CIGLER je praznovala svoj 85. rojstni dan 30. septembra, gospa MAXIMILIANE VINDAR je praznovala svoj 80. rojstni dan 9. oktobra in gospa IVANKA MROČEK tudi svoj 85. rojstni dan v mesecu novembru. Iskreno čestitamo za tako visoke življenjske praznike, hvaležni smo jim v imenu društva za zvestobo in ljubezen do naše slovenske skupnosti in da jim tujina ni ukradla zaklada lepe slovenske besede.

Gospa Ivanka MROČEK pri svojih 85 letih še korajžno vozi svoj avto. Zvesta je nedeljski službi božji in med potjo do kapele napolni svoj avto s prijateljicami, da jim omogoči prihod do sv. maše, ki je vsako nedeljo ob 10. uri v kapeli sv. Jožefa. Gospa Ivanka Bog, Vas ohrani pri zdravju in podari moči, da boste še dolgo lahko opravljali to odgovorno delo »voznika«.

Ob jubilejnem prazniku rojstnega dneva iskreno čestitamo tudi gospodu Ivanu REHARJU. 75 jih je že bilo 15. novembra. Ivan je naš zvesti član društva in odbora, zvest je vsemu, kar veže slovenskega dobrega člana. Za vsa dolga leta njegovega neutrudnega delovanja pri slovenski misiji in za vso dobro voljo smo mu hvaležni. Bog Te živi, Ivan, ostani korajžen in vesel kot do sedaj.

65. rojstni dan je 6. oktobra praznovala gospa Fani ŠUMEJ. Fani je prav tako zvesta vsemu, kar je slovenskega, članica društva in pri odboru odgovorna kot tajnica za slovenski jezik. S svojo pridnostjo se odlikuje, polna dobrih nasvetov, razsodna in vedno dobre volje.

Gostoljubnosti pri ŠUMEJEVIH je deležen vsak Slovenec. Že pokojni msg. Stanko GRIMS je dobro poznal Šumejevo družino. Njihova hišna vrata so se mu odpirala z veseljem in vedno sta bili gospa Lenči in gospa Fani pripravljeni deliti gostoljubnost. Vsak je pri njih dobrodošel.

Za vse, kar nudita tudi v prid slovenski misiji, smo jima od srca hvaležni.

Draga Fani, Bog te ohrani še mnogo let, da boš lahko osrečevala vse vsak dan.

Jožica Curk

CHÂTILLON

Društvo Slovencev v Parizu je pod predsedovanjem gospe Eve SUTLIČ zelo dejavno. Kakor vsako leto je tudi letos 13. novembra priredilo veselo martinovanje. Po sveti maši so se ljudje začeli shajati in kmalu je bila dvorana polna. Praznovanje se je začelo z večerjo in nadaljevalo v veselem vzdušju z glasbo in plesom. Gospa Eva je povabila glasbeno skupino iz Slovenije, natančneje iz Tolmina. Fantje so bili že večkrat gostje v Châtillonu in kot godci nosijo ime »Razdalja«.

Miklavž v Châtillonu. Dopoldne je bila sveta maša, nato pa skupno kosilo. Gospa Eva je v imenu društva povabila mlado igralsko skupino z Opčin pri Trstu, ki je pod vodstvom gospe Lučke prepričljivo uprizorila njeno igrico o »dogajanjih« v nebesih. Angeli so imeli preveč pošte in njihov računalnik je pregorel. Sveti Peter je bil že star in zanje prepočasen, zato so sklenili, da ga zamenjajo s svetim Florjanom. Ta pa jih je priganjal, da so bili skoraj brez sape. Kmalu so ugotovili, da bi bilo bolje ostati

Z veseljem smo nazdravili Fani Šumej za njen 65. rojstni dan.

Ostal bo lep spomin na srečanje s folklorno skupino KUD Triglav in ansambлом Zlatorog iz Bohinja.

pod vodstvom svetega Petra. In na koncu je prišel še sveti Miklavž, ki je obdaril otroke in odrasle.

Sveti večer v Châtillonu se je začel z lepo pripravljenimi jaslicami, za katere sta zaslužna gospoda Janez in Jean. Vse je bilo na svojem mestu, le jasli so bile prazne. Zato sta otroka na začetku maše prinesla dete Jezusa v jaslice. V božični noči nas preplavlja veliko veselje.

Skupno smo slavili tudi sveto družino in z njo vse človeške družine kot kraj rasti, ljubezni in darovanja. Ta praznik je povabilo k zahvaljevanju in zaupanju. Družina je varuhinja največjih vrednot, osebnosti, človekovega dostojanstva, zato je tudi duhovna vrednota. Pri maši smo prosili za vse, ki žive srečno družinsko življenje, naj bodo solidarni in se čutijo odgovorne za tiste, ki so kakorkoli brez družine. Naj nam Bog daje moči, potrpežljivosti in vztrajnosti, da bi svet spreminjali v bolj človeški in bi bilo življenje srečnejše.

Od starega leta so se pariški Slovenci poslovili z množičnim sil-

vestrovanjem v châtillonski dvorani. Prijetno razpoloženje je krojil glasbeni ansambel Duo Nota iz Slovenije. Pohvalna pa je prav gotovo zamisel o solidarnosti in sočutju z žrtvami hude naravne nesreče v jugovzhodni Aziji. Na silvestrovanju so zato prodajali vrtnice in denar namenili za pomoč omenjenim žrtvam, navzoči pa so dodali še svoj prostovoljni prispevek. Zares vredno posnemanja!

Zadovoljni rojaki iz Mericourta pri kosilu

MERICOURT

Sveta Barbara, zavetnica kapele v Mericourtu, je zelo priljubljena in češčena svetnica, zavetnica rudarjev ter vseh, ki so izpostavljeni kakršnikoli nevarnosti in priprošnjica za srečno smrt. Najprej smo obhajali praznično sveto mašo in potem skupaj poskrbeli za praznovanje. Po maši je gospa Milka Jagodzinski, duša te skupnosti, vse lepo pozdravila in se zahvalila za tako številno udeležbo. Potem je poročala, kakšno je stanje v blagajni in kakšni so prihodnji načrti. Vsakdo je poprijel za stol ali mizo in tako smo skupaj pripravili vse potrebno za kosilo, za pripravo odlične hrane pa že več let skrbi mojster Roger s pomočnicama. Na mize nosijo domačini sami. Veselo razpoloženje z glasbo in petjem je ljudi zadržalo vse do večera.

Božični dan v Mericourtu je bil prazničen in umirjen, kot se za božič spodobi. Sprejaj ob altarju so bile postavljene lepe jaslice in na božični dan je zvenela Sveta noč. V veselju smo obhajali Jezusovo rojstvo, njegov prihod na svet, ki je

odločilno zaznamoval človeško zgodovino.

MERLEBACH

Slovenska kapela v Merlebachu je bila letos očitno premajhna za vse, ki so se hoteli udeležiti božične maše, zato je kar nekaj ljudi ostalo zunaj na pločniku. Na slovesno obhajanje Odršenikovega rojstva je vse zbrane pripravil krajši koncert družinskega godalnega tria KO-REN. Ti trije mladi: Marylène, Josephine in Philippe so presenetili s svojim petjem in interpretiranjem različnih glasbenih zvrsti. Petje pri maši je bilo okrepljeno, saj je zboru slovenske misije pomagal peti dobršen del pevskega zbora slovenskega društva Jadran. V prezbitteriju, na desni strani poleg oltarja, žive svoje življenje nevsakdanje jaslice. Osrednja je pristna slovenska zibelka kot na kakšni Gasparijevi razglednici. Ko je bil Jože KAMIN v Ljubljani, je na sam dan umestitve novega nadškofa msgr. Alojza Urana obiskal tudi sem starin ob Ljubljani. Njegovo pozorno oko je uzrlo dobro ohranjeno staro zibelko, in že se je porodila zamisel jaslic. Okrog zibelke so postavljene naravne korenine, ki predstavljajo naše slovenske korenine, iz katerih živimo in rastemo. Tudi te korenine imajo svojo zgodbo. Prihajajo iz Podbrda. Moj prijatelj iz časa mojega tamkajšnjega župnikovanja, Ludvik VOLF, mi jih je prijazno podaril. Več kot moja zahvala je bila sreča na njegovem obrazu, ko je videl, da resnično cenim njegovo delo in njegovo umetniško ustvarjanje. Rekel sem mu samo, da je po poklicu res zidar, po poklicanosti pa umetnik. Stisnil mi je roko v hvaležnost in slovo. Tako so te korenine z menoj v Franciji in sedaj v

jaslicah. S stropa nad jaslicami se spušča rdeča tkanina, ki predstavlja sestop božjega, na tleh pa je razprostrta modra tkanina kot človeško, ki hrepeni po božjem. Petje, instrumentalna glasba, besede, jaslice so ustvarile pravo božično vzdušje. Po maši so bili vsi povabljeni na kozarec kuhanega vina ali čaja, vendar se nihče ni predolgo zadržal, ker je ta večer zelo pomembna božična družinska večerja.

Toni Drašček

J U G O S L A V I J A

ZRENJANIN

Prvi slovenski prospekt in prvo martinovanje

Prvič v zgodovini starodavnega mesta Zrenjanin, ki je nosilo kaj različna imena, se je zgodilo, da so imeli tukajšnji prebivalci – piši in beri Slovenci – martinovanje. In to ne kakršnokoli martinovanje, ampak najprej spomin svetega

Martina, nato spomin vina kot se spodobi, in na koncu – kulturni dogodek. Ta za nas ne bi bil tako zelo pomemben, če ne bi šlo za prvi prospekt o kateremkoli mestu v državi Srbiji in Črni gori oziroma v avtonomni pokrajini Vojvodini – v slovenščini. Lahko smo ponosni, da smo prvo mesto, ki ima svoj prospekt v slovenščini. Ta prospekt je namenjen v prvi vrsti gostom iz Slovenije, ki v vedno večjem številu prihajajo v Vojvodino: zaradi utrjevanja nekdanjih sorodstvenih, kulturnih in poslovnih vezi, zaradi sklepanja novih gospodarskih pogodb, pa tudi zaradi preprostega povezovanja, druženja in turizma.

Martinovanje smo začeli – kot je navada, s slovensko himno. Prva je govorila Martina Drča – članica izvršnega odbora Slovenskega društva Planika v Zrenjaninu. Najprej je pozdravila številne goste, ki so pravzaprav vsi že med seboj znanci in prijatelji. K temu pomaga vsakomesečno druženje članov. Imamo namreč posebne prostore, ki nam jih je nova oblast velikodušno odstopila v uporabo v neki bivši šoli. Tam imajo svoj prostor tudi druge manjšine. Mi posebno dobro sodelujemo z nemškimi društvom.

Predstavitve prospekta v slovenščini o Zrenjaninu

Nato je govorila avtorica prospekta »Zrenjanin« - profesorica Vera Popovič. Kratko je razložila, kako je prišla s prijatelji na idejo, da izdamo prvi prospekt v slovenščini, in sicer o našem lepem mestu Zrenjaninu, ki se je nekdaj imenovalo Veliki Bečkerek (Nagy Becskerek, Gross Betschkereck). Gospa Vera se je potrudila, da je zbrala zanimivosti o mestu iz najrazličnejših virov – kar ji kot profe-

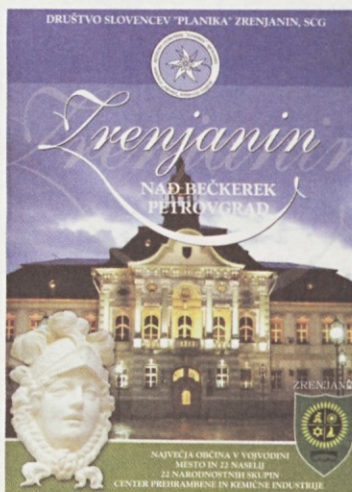

Prof. Vera Popović na martinovo z mladimi, ki si ogledujejo mizo z novim zrenjaninskim prospektom, prešo, majolko in grozdem.

sorici ni bilo težko. Slikovni del pa je uredil priznani fotograf Ivan Pančič (ki pošilja svoje odlične slike tudi v mušljanski mesečnik Muzslyai Újság. Naj omenim, da v tem mesečniku redno objavljajo tudi moje verske prispevke). Na ta način – da ta prospekt delimo dragim gostom, prijateljem in znancem – pa tudi na različnih kulturnih in gospodarskih prireditvah – bodo za lepo in starodavno mesto Zrenjanin slišali tudi drugod. Posebno zanimivo bo to za tiste rojake, ki so morebiti bili s tem mestom bližje povezani. Med vojno je bilo tukaj namreč lepo število izgnancev s Štajerskega, mnogo slovenskih fantov pa ima v spominu služenje vojaškega roka v mestu na Begeju. Gospa Vera – ki je gibalo različnih izvirnih kulturnih prireditev slovenskega društva, je nato vsakemu od gostov poklonila ta čudoviti prospekt.

Na koncu je govorila tudi gospa Tatjana Kovačič, kulturna atašejka pri slovenskem veleposlaništvu iz Beograda. V toplih in domačih

besedah je pozdravila živahno kulturno-versko delovanje slovenskega društva, ki je – kljub nekaterim zunanjim in notranjim težavam – ki pač spremljajo vsa društva in vse skupine na tej zemlji, med seboj trdno povezano in vedno znova preseneča z izvirnimi idejami. Za konec nam je naš čudoviti mladinski zbor zapel še Aljaževo pesem »Oj Triglav, moj dom!« - ki je vse poslušalce navdušila.

Prvi prospekt o Zrenjaninu v slovenščini

BERLIN

Adventni koncert

V soboto, 18. decembra, na večer pred četrto adventno nedeljo so se verniki slovenske katoliške skupnosti v Berlinu po dobri spovedi zbrali pri maši, pri kateri je na orgle igrala domača organistka Iryna Radobenko, Nemec Hans na violino, čudovito pa je pela mezzosopranistka Irena iz Moskve. Na obisku so bile tudi harmonikarice Zupan iz Slovenije, ki so pripravile izvrsten koncert lepih starih slovenskih pesmi. Teh devet žena je izgledalo kot žive orgle, ki so vse na najlepši način popeljale v božični čas.

Harmonikarice Zupan so bile že drugič v Berlinu, kjer so jih navdušeno sprejeli. Stanovale so pri družinah Bačovnik, Brumnjak, Gabor in Radej, za lep adventni večer pa sta na svoj način poskrbeli Jožica Seličanec in Lilijana Baligač.

Božični večer

Na božič se Slovenci v Berlinu vedno skrbno pripravijo, saj skupaj praznujejo prihod Novorojenega.

Organizatorja Greta in Franc Brodar sta že od 21. ure dalje v veliki dvorani sprejemala goste in jih pogostila s potico peka Romana Brgleza z Vranskega in z domačim pecivom, ki so ga spekle dobre žene iz Berlina. Pred polnočnico je bila božičnica, ki so jo pripravili

Urška Zupan in Ariana Debeljak z župnikom Dorijem

vrhunski umetniki iz Slovenije: Urška in Matej Zupan ter Ariana Debeljak. Urška na harfi in Matej na flauti sta spremljala sopranistko Ariano, vsi skupaj pa so s koncertom, z občuteno podano glasbo uspeli nagovoriti poslušalce in jih duhovno uglasiti za zbrano polnočnico, za doživeto sveto noč. Lepe slovenske božične skladbe in pesmi so seogle globoko v srce. Pri polnočnici je igrala skupina Druga generacija, Ariana Debeljak pa je zapela Ave Mario ob spremljavi organistke Iryne Radobenko.

Cerkev je krasila velika smreka, ki sta jo poklonila Jožica in Zlato Seličanec. Stala je pred njuno hišo, a sta se odločila, da jo poklonita cerkvi. Možje pod vodstvom predsednika ŽPS Antona Bačovnika so jo strokovno posekali in jo skozi središče Berlina srečno pripeljali do cerkve sv. Elizabete, kjer so jo postavili. Bila je tako polna storžev, da je sploh ni bilo treba krasiti! Postavili so tudi jaslice. Ob jaslicah in pod to lepo smreko je bil božič tako lep, kot bi bili doma ... Zato so se po polnočnici ljudje kot velika družina še dolgo zadržali v dvorani, kjer so se skupaj veselili Jezusovega rojstva.

Silvestrovo

Od starega leta se je treba dostojno posloviti. Pozabiti vse križe in težave, pozabiti stare zamere in v novo leto stopiti z mirom, vero, upanjem in ljubeznijo. V veliki dvorani se je odvijalo tradicionalno silvestrovanje. V goste je prišel ansambel bratov Dobrovnik, ki se je z veseljem odzval vabilu. Člani ansambla so obljubili, da bodo pripravili nepozabno zadnjo noč v letu 2004. In res je bilo tako!

Vsak praznik v slovenski katoliški skupnosti v Berlinu se prične z mašo. Tako je bilo tudi na silvestrovo. Veliko ljudi se je zbralo pri zahvalni maši, tudi študentje, ki študirajo v Berlinu. Tokrat je organistka Iryna zapela Gounodovo Ave Mario, ob koncu maše pa vsi skupaj zahvalno pesem. Župnik Izidor Pečovnik – Dori je poudaril vlogo cerkve, ki nam deli zakramente in preko njih doseže vse ljudi. To je božje delo, v katerem smo vsi soudeleženi. V letu 2004 so praznovali 35 let obstoja Slovenske katoliške misije in veseli ga, da je župnija tako živa, da k maši in na srečanja prihaja vse več mladih.

Po maši se je v veliki dvorani zbralo veliko ljudi, kjer je bilo po zaslugi dobrega ansambla in odlične kuhinje resnično lepo. Veselje je bilo pogledati mlade družine z vsemi svojimi otroki, s starši in starimi starši, pa tudi bodoče družine. Silvestrovanje je letos organizirala družina Brumnjak. Ivi in Lucijanu so prišli pomagat celo iz Slovenije – Ivina sestra Marica Dolinšek in sorodnica Tamara Trošt s fantom Štefanom, ki je z veseljem prebiral berila pri maši! Prisotni so bili tudi mladi iz Stuttgarta. Prišel je Štefan Miklič z ženo in prijatelji. Z Vranskega oz. Prekope sta prišli na

obisk družini Vranič in Završnik. Skratka bilo je lepo, zbrana je bila prava katoliška skupnost brez meja in z vseh vetrov. Vreme se je bolj kislo držalo, a v srcu je bilo veselo. Brandenburška vrata niso tako blestela kot ponavadi, a je bilo v veliki dvorani slovenske skupnosti v Berlinu toliko lepše.

Zadovoljni in polni novega upanja so stopili v novo leto 2005 in prav nič težko ni bilo drugi dan pospravljati. Na koncu so vsi skupaj nazdravili za zdravje, za srečo, za mir ...

M. Mošnik

AUGSBURG

Utrip življenja med slovenskimi rojaki v župnijskih skupnostih Augsburg, Ulm, Ravensburg in Kempten je bil v zadnjih dveh mesecih poslavljajočega se leta 2004 dokaj živahen. November so zaznamovala martinovanja, december miklavževanja in adventne prireditve.

Slovenski rojaki iz Ulma in okolice so v soboto, 6. novembra, prišli v prostore slovenske župnije v Ulmu na družabno martinovanje. Res je, da obisk ni bil številčno visok, a to ni vplivalo na vzdušje, ki so si ga navzoči znali sami ustvariti. Po dobri večerji in ob dobri slovenski kapljici so se ideje glede zabavnega programa rojevale kot gobe po dežju. Donele so slovenske pesmi in nihče se ni branil sodelovati pri skupnih igrah, kot npr. živeti se v določen tekst in ga poustvariti v stilu novinarja, ki spremlja napeto nogometno tekmo, napoveduje vreme ali reklame in podobno. Še najbolj pa je vsem ostala v spominu zabavna točka, kjer je bilo treba tolažiti žalostno muco. Smeha je bilo še in še.

V Kemptnu je Feliks zaigral na harmoniko.

Popolnoma v drugačnih okvirih je v soboto, 13. novembra, potekalo martinovanje v Ravensburgu. Najprej je bila maša, po maši pa zabava. Člani domačega slovenskega društva Planinka so poskrbeli za dobro organizacijo in lep potek prireditve. Prvi del se je odvijal pod geslom, pokaži, kaj znaš, drugi del pa je bil namenjen zabavi. Za ples je igral ansambel Založnik iz Slovenije.

Med nepozabna doživetja v novembru velja omeniti biblični seminar v Nonnenhornu. Kdor se je opogumil in se ga udeležil, je doživel mnogo lepih trenutkov. O seminarju je Naša luč poročala že v prejšnji številki.

Na zadnjo nedeljo v novembru, ki je bila hkrati tudi prva adventna, je bilo živahno v Kemptnu. Najprej se

je mala skupnost zbrala k evharističnemu slavlju. Po maši se je skupno druženje nadaljevalo do večera. K temu sta v veliki meri prispevala Kristina in Feliks Lesjak, ki sta po nekaj mesecih spet obiskala prijatelje in znance. Ko je Feliks vzel v roke harmoniko, se ni nikomur več mudilo domov.

Zlati jubilej, 50 let, je 5. decembra 2004 v Oberstdorfu doživela Darinka Šabeder. S svojim možem Vladom, s svojimi otroki in s svojimi prijatelji je Abrahamov obisk slovesno praznovala nekaj dni kasneje, v soboto, 11. decembra. Pridni in delavni »zlati« Darinki naj tudi na tem mestu veljajo čestitke, dobre želje in pristrčna zahvala za vse tisto, kar nesebično žrtvuje v dobro skupnosti.

V začetku meseca decembra se je podal na pot k najmlajšim sveti Miklavž. Otroci so mu pripravili topel sprejem. Z recitacijami, plesom, igranjem na instrumente in petjem so svetemu dobrotniku hoteli povedati, da ga imajo radi in se ga veselijo. Tudi odrasli niso bili le priložnostni opazovalci. V Ravensburgu je Miklavža pozdravil ženski pevski zborček. Enako so mu pevci prepevali v Ulmu in Augsburgu. Ko je Miklavž vse pridne obdaroval in se podal naprej, so si mnogi vzeli čas drug za drugega, se med seboj pogovarjali in tudi kako po domače zapeli.

Adventni čas je pomenil za mešani pevski zbor v Augsburgu svojvrsten izziv. Da so pevci nastopili pri miklavževanju, je samo po sebi razumljivo. Dober vtis pa so napravili tudi pred tujim občinstvom na adventnem srečanju različnih jezikov v soboto, 4. decembra in pri adventni maši različnih narodov v nedeljo, 19. decembra. Ko slovenska pesem ubrano zazveni, zleze v uho tudi tistim, ki besedila sicer ne razumejo, a imajo čut za lepo prepletanje glasov. Priznanje pevcem je najlepše plačilo za vloženi trud na vajah. Veselje z njimi deli tudi njihov pevovodja Roman.

R. Kutin

Nastop naših otrok je bil zelo zanimiv.

Del našega izbora iz Augsburga

ESSEN

Božič je vraščen v slovensko dušo in srce

Tako bi lahko mirno zapisovali ob vsakoletnem prazniku Jezusovega rojstva, tako doma kot med nami rojaki v tujini. Tu verjetno še bolj, ker smo že lep čas pred božičem krepko »zaznamovani s komercialnim delom praznika« in na drugi strani nosimo v sebi božič našega otroštva, mladosti, praznovanja v domači družini in župniji. Ob samem prazniku se zato odpre globina naše bogate notranjosti. Resda morda tudi nekoliko čustveno poudarjeno. Pa nič zato, iz tega se odziva potem pravo doživetje božične skrivnosti božje-ga rojstva.

V župniji so že nekaj časa kar tri polnočnice. Prvo smo praznovali že ob 16. uri v Oberhausnu, druga je bila ob 19. uri v Moersu ter ob polnoči v Essnu.

Pred vsemi polnočnicami smo imeli poseben praznični program. Božične recitale iz slovenske literature smo vmesno povezovali s pesmijo in inštrumentom. V Oberhausnu je Irena Draksler-Spinneken igrala slovenske božične pesmi, recitirala pa je gospa Bernarda Hrašovec. V Moersu je doživeto pel mešani zbor Slovenski cvet, vmes pa so se vrstili recitatorji Nada Zupan, Helena Horžen in Iztok Kešpret. V Essnu smo v programu zaradi bolezni v zadnjem trenutku inštrumente zamenjali z ljudskimi pesmimi, recitirala pa je Štefka Pirc.

Obisk polnočnic je bil zelo lep, ker je nekoliko manj rojakov odšlo v domovino. Tudi na sam božični praznik je bil obisk številen. Na drugi božični dan je bila nedelja

(Aachen – Alsdorf) Karolina Marija, hčerka dr. Uweja Nabieleka in Alenke, r. Gradič, pri sv. krstu.

Svete družine. Pridružili smo ji blagoslov otrok v Essnu, Oberhausnu ter v Eschweilerju.

Trikraljevska akcija v januarju

Vsako leto smo vse darove v januarju namenili otrokom v misijonih, kjer delujejo naši slovenski misijonarji. Letos smo zaradi težke naravne katastrofe v južni Aziji akcijo preusmerili tja. Na prošnjo tamilske župnije v Essnu smo za Karitas na Šri Lanki zbrali čez 1000 €, podobno vsoto pa smo še enkrat zbrali in dodali za potrebno obnovo po potresu poškodovanih cerkva na Bovškem. Bog povrni vsem dobrim srcem naših rojakov!

Januar – mesec verskega tiska

Kljub elektronskim medijem, ki so osvojili naš čas, ima pisana beseda še vedno svojo vrednost, posebej še pri oblikovanju naše miselnosti. Verski tisk ostaja »hrana« za naše življenje. Tiskana beseda je nepogrešljivo sredstvo, po katerem prihaja k nam Kristus, ki nas bogati in nam vliva zdravo krščansko samozavest. Ta misel je bila poudarjena v nedeljo, 16. januarja, v Essnu, Oberhausnu in Krefeldu, dan prej pa v Güterslohu. Sicer pa

je našla spodbudo pri sv. mašah tudi v drugih skupnostih ves mesec januar.

Nekaj veselih trenutkov

V Moersu smo pri sv. maši 12. decembra krstili malega junaka Luka Bregarja/Rauerja. Miklavževo praznovanje, ki smo ga tu obhajali ta dan, mu je prineslo božje otroštvo.

Že kar nekaj časa pred tem pa smo v Alsdorfu pri Aachnu krstili Carolino, hčerko Alenke Gradič in dr. Uweja Nabieleka.

Obema krščencema in njunima družinama iskrena voščila – naj spremlja vsa njihova skupna pota

25 pomladi Justine Špiler

50 plamenčkov za Martina Freceta iz Mönchengladbacha

božji blagoslov in varstvo ter Marijina materinska priprošnja.

8. novembra je imela rojakinja iz Essna Justina Špiler mladostni, 25. rojstni dan. V krogu domačih in prijateljev smo ga praznovali v soboto, 13. novembra, v prijetnem vzdušju domačega vrta. Justina je že iz druge generacije. Slovensko govori odlično. Rada sodeluje v župnijskem življenju; bere berila, v narodni noši polepša naša župnijska slavlja. Z izostrenim posluhom in predanostjo se je posvetila otroški folklorni skupini in sodelovala v mladinski folklorni skupini. Tudi v bodoče ji želimo tega duhovnega poleta v župniji ter angažiranosti v skupnosti mladih in veselja do pristnega slovenstva. Justina – Bog te živi!

Ravno še enkrat toliko let pa je zbral naš rojak Martin Frece iz Mönchengladbacha – srečal se je z Abrahamom 29. novembra. Skupaj smo ga »pričakali« v Moersu v krogu pevskega zbora Slovenski cvet, pri katerem Martin že dolga leta poje. Petje, veselje in smeh so skupno izražali dobre želje in blagoslov za nadaljnje dni. Vse dobro, Martin!

Slovo od + rojakinje Gizele Zdovc

Po božičnih praznikih, 29. decembra, smo se v Essnu poslovili od dobre in cenjene rojakinje Gizele Zdovc. V letu odhoda je praznovala 60-letnico življenja, 35-letnico poroke ter 40 let, odkar je prišla v Nemčijo. Preizkušena v trpljenju je kljub močni volji omagala pod težko boleznijo, ob kateri so ji ljubeče stali ob strani mož Rudi, hčerka Sabina, sin Marko z ženo Anjo, sestra Marija in številni rojaki in prijatelji. Iz domovine je pričakala še obisk rodne sestre Cilke z možem. Žal pa ni več dočakala malega dojenčka sinove družine. Okrepljena je bila z zakramenti Cerkve in v njihovi moči zorela za srečanje z Bogom. Duhovno doživeto smo se zbrali ob njej pri bdenju, zanjo molili in se od nje po domače poslovili. Njeno slovo je bilo v duhu njenega življenja. Rada in redno je prihajala k slovenski sv. maši – nedeljo za nedeljo; praznik za praznikom. Rada je zapela Bogu na čast. Priskočila je ob naših slovenskih prireditvah z dobrotami, ki so prihajale izpod njenih pridnih in spretnih rok. Tako je bilo tudi slovo veličastno, okoli 150 rojakov, prijateljev in znancev se je zbralo pri sv. daritvi zanjo ter ob slovesu pri

grobu. Njena povezanost z župnijo se je po spletu okoliščin zaznamovala tudi z njenim zemeljskim počivališčem. Pokopali smo jo v neposredni bližini zemeljskega domovališča + župnika g. Ivana Ifka. Tu se vsako leto ob vseh svetih zbiramo k molitvam za rajne. Njena bližina nas bo tako vsako leto posebej spominjala na dobro rojakinjo, ljubečo ženo in mater, na plemenitega človeka. Naj se spočije v Njem, v katerega je upala in verovala. Vsem domačim pa izrazimo naše sožalje in obljublamo molitev.

FRANKFURT

O obisku Miklavža v Frankfurtu smo brali že v prejšnji številki Naše luči, sredi decembra pa je ta dobrotnik obiskal tudi skupnosti v Darmstadt in Mainzu. Najprej je bil na vrsti Darmstadt, in sicer v soboto, 11. decembra, po večerni maši, naslednji dan v nedeljo, 12. decembra, po opoldanski nedeljski maši pa še v Mainzu. Obkrat smo Miklavžev obisk povezali seveda tudi s skupno večerjo oziroma kosilom.

Jaslice v kapeli klarentincev

Pogled na novo stanovanje na Mathildenstrasse 30a

Bližnji božični prazniki so potekali tako kot prejšnja leta: nekateri so že nekoliko prej ali pa ravno za praznične dni odpotovali domov v Slovenijo, drugi so ostali tukaj, kjer so lahko bili vse praznične dni tudi pri slovenskem bogoslužju. Te dneve je seveda zaznamovala tudi huda nesreča v jugovzhodni Aziji in prve dni januarja se je tudi naša župnija pridružila zbiranju potrebne pomoči. Župnik Martin Retelj je namreč tudi po božiču ostal tu. Župnijo in zlasti župnika so ti dnevi še nekoliko bolj obremenjevali s selitvijo župnijskih in bivalnih prostorov drugam; še pred tem pa seveda na eni strani z obnavljanjem in opremljanjem novih prostorov, na drugi strani pa z letnim obračunom župnijskega poslovanja, s pripravo Prešernove proslave in še s čim drugim. V času, ko nastaja to poročilo (prve dni januarja namreč), je predvidena selitev v Oberrad v Frankfurtu za 19. januar. Seveda bo trajalo še kar nekaj časa, da bodo stvari na svojem mestu, zlasti še, ker bo potrebno marsikaj zaradi drugačnih in nekoliko manjših prostorov opremiti drugače in na novo. Novi naslov pa se glasi:

Slovenska katoliška župnija /
Slowenische Katholische
Gemeinde, Mathildenstr. 30 a,
60599 Frankfurt

rem

HAMBURG

Na četrto adventno nedeljo, obsijano z lepim zimskim soncem, se nas je zbralo kar lepo število pri sveti maši v cerkvi sv. Bonifacija.

Pridiga gospoda Dorija o adventnem času – pričakovanju – je odprla naša srca, saj je božič največji praznik, ki naj bi se ga vsak

kristijan veselil – veselil rojstva Jezusa Kristusa.

Že med sveto mašo smo tokrat imeli pri petju lepo spremljavo z orglami, kar je naše glasove še bolj vzbudilo k petju.

Po maši pa se je začel napovedan koncert ruske organistke Iryne Radobenko in violončelista Vasje Legiša, našega rojaka s Krasa. Vasja nam je v soloizvedbi odlično zaigral Suito št. 3 v C-duru za violončelo Johanna Sebastiana Bacha. Za skupni spored pa sta mlada glasbena umetnika pripravila dela Johanna Sebastiana Bacha, Georga Friedricha Händla in Antonia Vivaldija. Izvajalca sta bila nagrajena s pristrčnim aplavzom poslušalcev in žejo, da se takšna kulturno obogatena srečanja še večkrat ponovijo.

Po koncertu so nas v naših skupnih prostorih čakale lepo okrašene mize in kulinarčni bife, ki so ga zopet pripravile vse pridne in radodarne roke naših rojakov. Posebno zahvalo pa je prejel gospod Božo Trček, saj je priskrbel odlično pečenega odojka. Sam pa je še pripravil domače krvavice, h katerim je njegova žena Anica dodala domačo kislo repo, ter skupaj z

Dobri duši iz Hamburga Anica in Božo Trček

drugimi rojakinjami še vrsto okusnih solat. Pa tudi ob obilici tort, potic in drugega peciva smo se počutili, kakor da smo na gostiji.

Lepo presenečenje je bil tudi obisk župnikove sestre, gospe Marjance, ki nas je že med sveto mašo in nato v skupnih prostorih krepko podpirala s petjem in družabnostjo. Veseli je bomo vselej, kadar se bo oglasila.

Naš »zabavni minister« Marjan, urejen kot iz škatlíce, je z mlado organistko Iryno odprl ples z angleškim valčkom. Pozno v noč smo se vrteli po parketu. Vmes pa je odmevalo nešteto pesmi iz naših grl. Ob slovesu smo si zaželeli še vesele božične praznike in da bi se v prihodnjem letu zopet srečevali v še večjem številu zdravi in srečni v tej slovenski skupnosti.

DD

INGOLSTADT

WEIßENBURG

V Weißenburgu imamo običajno vsako drugo soboto v mesecu slovensko mašo; decembra pa smo jo imeli v nedeljo, 12. decembra. Obhajali smo tretjo adventno

nedeljo. Čeprav je tam majhna skupnost, je bilo lepo bogoslužje; vsi so vzorno sodelovali in peli pri maši. Po maši smo se zbrali pri Vidovičevih, kjer smo imeli prijetno adventno srečanje. Najprej je bil blagoslov družine in stanovanja, ki so ga popolnoma preuredili in na novo opremili. Nato smo se zbrali ob družinski mizi. Vidovičevi družini želimo, da bi bilo njihovo stanovanje za vse tople dom in da bi nad njimi počival božji blagoslov.

Adventna srečanja

Že nekaj let nazaj imamo v predbožičnem času skupaj z našo mašo adventna srečanja, ki pripravijo naše misli na praznovanje. V soboto, 4. decembra, smo imeli v Erlangu adventno srečanje skupaj z Miklavževim večerom. Bilo je prijetno srečanje. 19. decembra, na četrto adventno nedeljo, smo imeli v Nürnbergu po maši adventno srečanje. Zbrali smo se v dvorani tamkajšnjega župnijskega otroškega vrtca. Naprej smo se malo ogreli. Skrbne gospe so nam postregle s kavo oziroma čajem, z raznolikim pecivom, na voljo so bile tudi klobase. Ko smo se tako okrepili, smo se razgovorili v pri-

jetnem kramljanju. Za konec smo zapeli vse božične pesmi, ki jih imamo natisnjene v posebnem zvezku. Isti dan zvečer pa smo imeli adventno srečanje tudi v Ingolstadtu. Še zadnjič v letu smo se zbrali v našem Slovenskem centru, kajti pred prazniki so mnogi odšli domov. Tudi tu smo lepo prepeli božične pesmi ter tako uglasili svoje misli in srca za praznovanje Gospodovega rojstva.

Krst Simona Korošca

V torek, 28. decembra, je bil za mlado slovensko družino Korošec iz Gaimersheima pri Ingolstadtu velik praznik. Njihov drugi sin je prejel v frančiškanski cerkvi sv. Marije v Mariboru zakrament sv. krsta. Krstili smo ga na ime Simon Luka. Starši se v svoji veri zavedajo, da poleg njihove ljubezni in toplega zavetja potrebuje njihov otrok še božjo milost, ki jo je prejel v svetem zakramentu. Simonova teta Karmen je z veseljem sprejela službo botre in je ponosna držala že svojega drugega nečaka pri krstu ter je pri obredu jasno in glasno izrazila svojo botrsko odgovornost za tega otroka. Simon Luka se je pri krstu kar dobro zadržal. Njegov triletni bratec Gregor pa je zbrano spremljal skrivnostni obred. Mladi družini, botri in sorodnikom priskrbeno čestitamo, Simonu pa voščimo, da bi bil zdrav in bi dobro napredoval v življenju.

Pohod na Boč

30. decembra smo imeli pohod k sv. Miklavžu na Boču. Ko se je začelo mračiti, smo se zbrali v Kostrivnici. Prišlo je tudi nekaj naših rojakov, ki so bili za božične praznike v domovini. Z baklami in lučkami smo krenili na pot. Bil je lep prizor, ko se je procesija z luč-

Blagoslov Vidovičevega doma in družine v Weißenburgu

Krst Simona Korošca

mi vzpenjala po pobočju na Boč. Ob 18.00 uri je bila v kostrivniški podružnični cerkvi sv. Miklavža na Boču božična maša. V slovenskem prazničnem letu so trije sveti večeri, 24. decembra, na starega leta zvečer in na večer pred tremi kralji. Na te svete večere se je družina zbrala. Oče in mati sta z družino obšla vse prostore v hiši in hlevu ter jih pokropila z blagoslovljeno vodo in jih pokadila, da bi bil nad vsem božji blagoslov. Noč pred novim letom je dobila s silvestrovanjem drugačen značaj. Zato smo dali temu pohodu in praznovanju na Boču vsebino drugega svetega večera, kar smo tudi simbolično poudarili s kajenjem. Po maši so nam pri Polajžerjevih postregli z vročim čajem, z zakusko in domačim vinom. Nekako praznično razpoloženi smo se spet vrnili v dolino.

Stanko G.

KÖLN

Hilden. Slovenska polnočnica v tem mestu je desetletja tradicionalno sredi noči. Vedno je tu na sveto noč zbranih veliko slovenskih

kristjanov. Letošnja polnočna maša je bila spet v znamenju te dobre tradicije, navzočih je bilo okoli tristo ljudi. Marsikomu je že zaradi tega prav zares prijetno toplo pri srcu. Verni rojaki izkazujejo zvestobo Novorojenemu Gospodu, s tem pa tudi Cerkvi in svoji narodni skupnosti. In to je spodbudno.

Letošnje polnočno bogoslužno slavlje je bilo bolj pestro tudi zaradi sodelovanja organistke Danice Ban iz Kamp-Lintforta. Nekdanja dolgoletna organistka pri slovenskih

mašah v cerkvi sv. Jakoba je namreč precej oslabela in se slovenski skupnosti ne more več pridružiti z igranjem. Ob spremljavi orgel zapojejo ljudje še bolj iz duše. Božične melodije prelepih slovenskih pesmi so tako še globlje segle do srca. Hvala vsem za sodelovanje.

Hildesheim. Na nedeljo po božiču je bila slovenska maša tudi v najbolj oddaljeni skupnosti, ki spada v misijo Köln. Na obrobju starodavnega mesta Hildesheima v vasi ci Asel pri Harsumu se v cerkvi sv. Katarine skoraj redno vsak mesec zbere slovenska srenja iz širšega področja tega mesta. Pridejo pa tudi rojaki iz Hannovra in okolice. Kljub temu to ni velika skupnost, vendar jo označuje nenavadna trdoživost in velika in iskrena želja po srečanju. Tudi tukaj je prav v zadnjem času obnemogel dolgoletni organist Jože Trop. Pa vendar je lepa božična pesem privrela na svo moč iz grla in srca.

Vsakokrat je v skupnosti tudi kakšno slavlje, tokrat je praznovala naša dobra Silva Weber, ki je pripravila še posebej dobro kosilo

Slovenska skupnost v Aselu je majhna, vendar zvesta.

za vse. Na mnoga leta vsem jubilentom zadnjega časa, saj ne utegnemo sproti zapisati v Naši luči o vsakem posebej. Bog naj vas vse živi.

MANNHEIM

Praznovanja v decembru

Prihod Miklavža je ena redkih priložnosti, da slovenski otroci javno pokažejo znanje slovenskega jezika. Najbolj jim to uspeva v Mannheimu, kjer že dolga leta obstaja slovenska šola. Drugod je težje, saj v večini nimajo priložnosti za obisk dopolnilnega pouka slovenskega jezika. Obenem so to že otroci naslednje generacije, kjer že starši raje govorijo v nemškem jeziku. Tako so skoraj edina opora pri spoznavanju slovenskega jezika stari starši. Posebno mlajše otroke pa slovenski jezik kar privlači. V Mannheimu so si z zanimanjem ogledali film o slovenski šoli, v Raentalu pa nekateri ponosno pozdravljajo ljudi na ulici po slovensko, da bi pokazali, da so se že nekaj naučili. V Mannheimu je bila prireditev že blizu božiča, zato otrok ni obdaroval Milkavž, ampak Božiček. Ker je bila pred prireditvijo slovenska maša v cerkvi, je bilo precej več ljudi kot običajno. Tudi

otroci niso bili živčni pred nastopom in so prišli v cerkev. V Vöhrenbachu v Schwarzwaldu pa smo dosegli rekord v številu ministrantov. Kar šest je bilo oblečenih v ministrantske obleke, štirje, ki so jim ministrantske obleke prevelike, pa so vseeno želeli sedeti med ministranti.

Po božiču pa smo po maši v Lebachu šli na koline k Pristavnikovim.

Trije so odšli v večnost

Zadnji teden pred božičem je naši župniji prinesel slovo kar od treh naših rojakov. V Frankentalu je umrla enaindevetdesetletna Cecilija Mulej. Doma je bila iz Ponikve na Štajerskem. Poročena je bila z Antonom Mulejem, ki je bil med drugo svetovno vojno mobiliziran v nemško vojsko in je kmalu padel. Tako je ostala sama s sinom in hčerjo Marijo. Od leta 1961 je živila pri hčeri Mariji, ki je dobila zaposlitev kot medicinska sestra. Z njo je potem šla v Nemčijo. Zadnje mesece je hči zanjo lepo skrbela.

Na Jesenicah je v tednu pred božičem umrl Maks Harapin, star štiriinšestdeset let. Pred nekaj leti sta se z ženo preselila v domovino, da bi uživala zasluženi

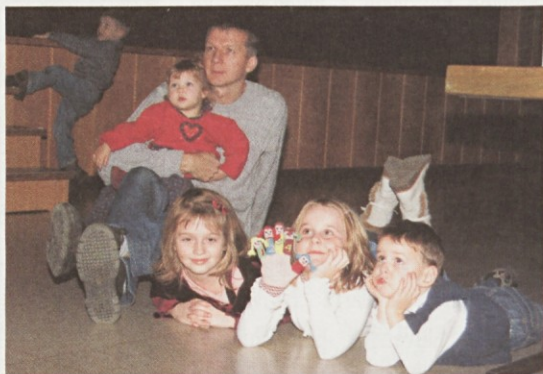
Pokojni Jože Žgajnar

pokoj. Na žalost jima ni bilo usojeno dolgo uživati življenja v domovini. Zahrbtna bolezen je mnogo prezgodaj vzela življenje nam dobro poznanemu in priljubljenemu Maksu.

Na sam sveti večer pa je v Heidelbergu umrl Jože Žgajnar, star šestinšestdeset let. Imel je težko življenje. Najprej ga je zapustila žena in je zašel v hudo življenjsko krizo. Potem se je z močno voljo spet uspel postaviti na noge, na kar je bil zelo ponosen. Toda ni trajalo dolgo, ko ga je napadla bolezen. Štirinajst let se ji je trmasto upiral. Imeli so ga že za ozdravljenega, ko se je bolezen spet pojavila in mu počasi pobirala moči.

Po maši v Lebachu so nas Pristavnikovci povabili na krvavice.

Tako zavzeto so si najmlajši ogledali film o slovenski šoli.

Pred odhodom v dom za umirajoče je prejel zakramente in se pripravljaj na smrt.

Naj vsem trem zasveti večna luč v nebeški domovini!

MÜNCHEN

V adventu smo imeli v župnijski kapeli vsako sredo in petek večerno mašo in pobožnost rožnega venca. Nekaj stalnih molilcev se zbira, sem in tja pa pride še kdo od faranov. Marsikdo bi se rad udeležil te pobožnosti, ko bi bival bliže ali imel več časa. Za božič gre veliko ljudi domov, da preživi te lepe praznike med domačimi. Kljub temu je bilo letos za božično polnočnico več ljudi kot druga leta.

Šolska mladina ima božične počitnice in zato v župnišču ob sobotah kar manjka živčava. Otroci so veseli počitnic, ko je pa pouk, prav radi spet pridejo v šolo, kot povedo tudi njihovi starši. Zlasti predšolski otroci so navdušeni, ker se veselijo skupnih uric barvanja, risanja, igranja in petja.

STUTTGART

Obisk sv. Miklavža na drugo adventno nedeljo

V petek, 3. decembra, so se slovenski skupnosti v Stuttgartu pridružili pevci iz Vipavske doline, da bi skupaj s slovenskimi rojaki pričakali sv. Miklavža. Družine iz Stuttgarta so goste ljubeznivo sprejele in jim tako pokazale, kakšno je življenje v tujini. Zjutraj so si Dornberški fantje in Oktet Sotočje najprej ogledali znamenitosti Stuttgarta, popoldne so zapeli slovenski skupnosti v Pfullingenu. Po maši se je skupnost zbrala v dvorani, da bi pričakala sv. Miklavža. Dobro razpoloženje in veliko otrok je pripomoglo k

temu, da se je Miklavž odločil, da kmalu pride. V tem času so gostje zapeli še nekaj pesmi in pridne gospodinje so pogostile vse navzoče.

Veselo razpoloženje se je nadaljevalo v nedeljo zjutraj v Böblingenu. Skupnost se je najprej zbrala pri maši in nato še v dvorani, kjer so sv. Miklavžu pripravili kratek kulturni spored. Pevci iz Böblingena in gostje so zapeli nekaj pesmi in že je bil tu sv. Miklavž, ki je obdaril otroke.

Sv. Miklavž je nadaljeval pot še naprej v Stuttgart, kjer je ob zelo veliki udeležbi tako odraslih in otrok razveseljeval mlado in staro. Skupnost se je naprej zbrala pri slovesni sv. maši, kjer so gostje zapeli, in nato še v dvorani. V dvorani so gostje naprej zapeli nekaj pesmi, se zahvalili župniku in družinam, ki so jih tri dni gostile, nato so se otroci iz veroučne šole predstavili z igrico o življenju sv. Miklavža, birmanci so skupaj z župnikom zapeli in potem je končno prišel sv. Miklavž. Sv. Miklavž se je zelo razveselil, da so se Slovenci v tako velikem številu zbrali in in se poveselili z njim. Slovenska skupnost še močno živi tako v Pfullingenu kot v Böblingenu in Stuttgartu.

Advent in božič v znamenju prerokov

Biblični seminar, ki smo ga imeli od 19. do 21. novembra na temo »Preroki včeraj in danes« v Nonnenhornu ob Bodenskem jezeru, je naši skupnosti dal poseben duhovni zagon. V adventnem času, od prve do četrte adventne nedelje, smo se zato osredotočili na bogato vsebino prvih beril iz preroka Izaija. Za vsako nedeljo smo izbrali sliko prizanane-

ga nemškega slikarja Siegerja Ködra, ki je naslikal bogat opus bibličnih motivov. Sliko, ki je ponazarjala vsebino svetopisemskega odlomka posameznih nedelj, smo nato pred branjem božje besede predstavili skupnosti. V mozaiku štirih adventnih nedelj smo tako iskali navdihe za pričakovanje rojstva Božjega Sina, Emanuela, kneza miru.

Polnočnico smo obhajali skupaj z nemško skupnostjo sv. Konrada v Stuttgartu. Z besedo in pesmijo smo jo oblikovali tudi mi. Posebnost letošnjega svetega večera je bila, da smo pol ure pred začetkom polnočnice na koru peli slovenske božične pesmi. Ljudje, ki so prihajali v cerkev, so se tako v tišini in ob zvokih slovenskih božičnih pesmi pripravljali na slavlje polnočnice. To so zelo lepo sprejeli nemški verniki, ki so jim naše pesmi čedalje bolj všeč. Na sam božični dan smo se, tako kot vsako nedeljo, zbrali popoldne ob pol petih k slovesni božični maši. Na sv. Štefana, ki je letos padel na nedeljo in je bil zato ta dan dvojni praznik, praznik Sv. družine in praznik sv. Štefana, smo imeli mašo v Esslingenu, po maši pa je bila tradicionalna tombola in

Mlada Katarina Zehner

Takole smo silvestrovali v slovenskem domu.

Zadovoljni smo se poslovili od starega leta.

božično srečanje v dvorani pod cerkvijo.

Slovenski dom je ponovno zaživel na silvestrovo, ko smo ob 18. uri imeli zahvalno sveto mašo, nato pa skupno silvestrovanje. Okrog trideset ljudi, večinoma starejših, je po maši in slovesni večerji skupaj pričakovalo novo leto. V prijetni in domači družbi, ob zvokih harmonike muzikanta Emila Povšeta iz Heilbronna in ob slovenski ljudski pesmi smo pričakali novo leto 2005, si voščili in v kratkem zaigranem prizoru starega in novega leta doživljali lepoto in bogastvo skupnega življenja. Na novega leta dan smo imeli mašo skupaj z nemško skupnostjo sv. Konrada. Udeležba je bila lepa tudi s strani

slovenske verske skupnosti. Tako smo simbolično začeli leto, ki je pred nami v simbiozi z nemškimi verniki, s katerimi si vse leto delimo cerkev, dvorano, predvsem pa vrednote krščanskega življenja.

Praznovanje okroglih osebnih in zakonskih jubilejev

Poklicani smo k zvestobi in ljubezni. Poklicani, da gradimo mostove med seboj in med generacijami. Poklicani smo, da smo poslanci miru. In še bi lahko napisali stavke, ki so jih izrekli slavljenci na četrto adventno nedeljo v Stuttgartu, ko so se Bogu in vsem, ki so jih spremljali na življenjski poti, zahvalili za vse, kar so doživeli na prehojeni poti. Vedno znova je bilo čutiti tisti mir, ki ga čutimo vsi pred božičem, ko

Emanuel – Jezus Kristus prihaja med nas. Ob ubranem petju pevk in pevcev iz Stuttgarta pod vodstvom organista Damijana Jejčiča in somaševanju župnika, dr. Štrublja, ter g. Turka je bilo slavlje zares pomenljivo in lepo. Po maši so se slavljenci zbrali še v slovenskem domu in ob dobrotah iz domače kuhinje in dobri vinski kapljici nadaljevali slavlje v pozne večerne ure.

Ob oltarju so se za skupno življenje zahvalili: 45 let Lado in Doroteja Oblak (tudi 70 let življenja) (Stuttgart); 40 let Tone in Cilka Novak (Stuttgart); 40 let Franc in Marija Tovornik (Göppingen); 35 let Franc in Ivanka Arh (Stuttgart); 35 let Ivan in Nežka Čampa

Pridne kuharice v slovenskem domu na silvestrovo. Hvala vam.

Veselite ge. Fabčič ob dobitku

V Esslingenu smo praznovali god sv. Štefana: Štefka, Štefan in Štefka.

(Stuttgart); 25 let Anica in Jože Gruden (Pfullingen); 5 let Franci in Renata Arh (Tamm).

Okrogli osebni jubilej so slavili: 70 let Jožica Tomc (Oedhem); 70 let Martin Kunaj, Alojz Pečar, Anton Košir in Anton Primožič (vsi iz Heilbronna); 70 let Pavel Končan (Schw. Hall); 60 let Franc Cerovšek (Stuttgart); 50 let Andreja Levstek (Pfullingen); 50 let Marija Petrič (Stuttgart); 40 let Vili Kobold (Stuttgart).

Krstni slavi

V nedeljo, 12. decembra, je v cerkvi sv. Konrada prejel zakrament sv. krsta Dominik Urbanitsch. Dominik je zvedavo spremljal obred in

Novokrščenka Milena Dobaj

potem tudi sam pristopil do krstnega kamna in se rad pustil krstiti.

Na praznik sv. treh kraljev je med mašo v cerkvi sv. Bonifacija v Böblingenu prejela zakrament sv.

Dominik Urbanich je prejel sv. krst.

Vili Kobold z ženo. Dopolnjenih 40 let.

krsta Milena Dobaj, hči očeta Milana Dobaja in mame Karin Weber-Dobaj. Prijetno mašno slavo so oblikovali sorodniki in prijatelji družine Dobaj-Weber. V zelo ganljivih in pristrčnih prošnjah in zahvalah, ki so jih oblikovali, so izrekli vse, kar naj bi Mileno spremljalo na življenjski poti.

Mladima družinama in krščencema Dominiku in Mileni želimo, da bi skupaj rasla srečna in zadovoljna.

Slovo od rojakinje Jožice Skvarča

V nedeljo zjutraj, 12. decembra, je v bolnici „Katharinen hospital“ umrla Jožica Skvarča.

Rojena je bila 14. 12. 1939 v Rovtah nad Logatcem. Bilo je štiri-najst otrok, Jožica je bila trinajsti otrok po vrsti. Očeta je zgodaj zgubila.

Leta 1965 je prišla na delo v Stuttgart. Zaposlila se je pri trgovski družini kot gospodinja in pri njih ostala 18 let. Ko je začela iskati smisel svojega življenja, se je odločila, da gre gospodinjiti v frančiškansko skupnost v Stuttgart. Ko so to samostansko skupnost ukinili, se je Jožica odločila, da bo šla za gospodinja k župniku Wincklerju v župnijo sv. Petra in Pavla v Leinfelden, nedaleč od

Pokojna Jožica Skvarča

Stuttgarta. Tu je vodila gospodinstvo 14 let. Kljub temu je bila Jožica tesno povezana s slovensko skupnostjo v Stuttgartu in je vedno rada priskočila na pomoč. Bila je

globoko verna in zavedna Slovenka. Tesno je bila povezana tudi s svojimi domačimi. Dokler ji je zdravje dopuščalo, je dopust preživela doma v Rovtahn. Zadnja štiri leta, ko ji bolezen tega ni več dopuščala, ker je redno prejemala kemoterapijo, so jo njeni domači redno obiskovali in ji dajali pogum, da je bolezen lahko prenašala. Nikoli ni tarnala in obupovala. Kljub bolezni je vedno opravljala svojo službo, bila je vedno nasmejana in za vsakega je našla dobro besedo.

Ko je oktobra 2004 morala ponovno v bolnico, so ji zdravniki povedali, da ni več pomoči. Tudi to je sprejela z besedami, kakor je božja volja, a tri želje je še imela, da še doživi božič 2004, da ne bi imela bolečin in da bi mirno za-

spala v Bogu. Zadnji dve želji sta se ji izpolnili, božič pa je Jožica že praznovala pri nebeškem Očetu. Dva dni pred smrtjo, v petek, 10. decembra zvečer, je še prejela zakrament sv. obhajila in bolniško maziljenje. Slovenska skupnost se je od nje poslovila v četrtek, 16. decembra, v cerkvi sv. Konrada v Stuttgartu. Naslednji dan, v petek, 17. decembra je bila pokopana v Rovtahn, v Sloveniji. V nemški župniji v Leinfeldnu, kjer je zadnji čas delovala, je bila v cerkvi sv. Petra in Pavla spominska maša v sredo, 29. decembra.

Vsem, ki žalujejo za njo, naše iskreno sožalje. Jožica nam bo ostala v lepem spominu.

Doroteja Oblak

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

ANGLIJA

Maše in srečanja v postnem in velikonočnem času 2005

LONDON: nedelja, 6. februarja, ob 4.00 pop. - 5. navadna (pustna) nedelja

DERBY: nedelja, 13. februarja, ob 3.00 pop. - 1. postna nedelja

CHAPEL END: nedelja, 6. marca, ob 3.00 pop. - 4. postna nedelja

ABERDARE: sobota, 12. marca, ob 11.30 dop. - 5. postna (tiha) nedelja

LONDON: nedelja, 13. marca, ob 4.00 pop. - 5. postna (tiha) nedelja.

ROTHWELL: sobota, 19. marca, ob 3.00 pop. - cvetna nedelja

KEIGHLEY: nedelja, 20. marca, ob 3.00 pop. - cvetna nedelja

LONDON: VELIKA SOBOTA, 26. marca, ob 3.00 pop., blagoslov velikonočnih jedil v kapeli Doma.

ROCHDALE: VELIKA NOČ, 27. marca, ob 3.00 pop., slovesna maša v kapeli poljskega kluba.

LONDON: nedelja, 17. aprila, ob 4.00 pop. - Mednarodna maša v St George's Catholic Cathedral (Southwark)

LONDON: nedelja, 8. maja, ob 5.00 pop. - 7. velikonočna nedelja

LONDON: nedelja, 12. junija, ob 5.00 pop. - 11. navadna nedelja
SPOVED - če boste hoteli opraviti velikonočno spoved, pridite v cerkev vsaj pol ure pred začetkom bogoslužja.

OBISKI BOLNIKOV - v vseh krajih po predhodnem dogovoru.

NEMČIJA

Svete maše v februarju 2005

STUTTGART, sv. Konrad: 6., 13., 20. februarja ob 16.30.

BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 6. februarja ob 9.45.

SCH. GMÜND, kapela sv. Jožefa: 13. februarja ob 9.00 (Neue Welt).

SCHORNDORF, kapela pri sestrah: 20. februarja ob 9.00.

AALEN, sv. Avguštin: 20. februarja ob 11.00.

HB-BÖCKINGEN, sv. Kilian: v soboto, 26. februarja, ob 17.00.

OBERSTENFELD, Srce Jezusovo: 27. februarja ob 10.15, skupaj z nemško in it. skupnostjo.

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: 27. februarja ob 17. uri.

SLOVENSKI DOM: župnjska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16.00 do 19.00 ure ter vedno po maši.

SOBOTNA ŠOLA IN ŽUPNJSKI VRTEC STUTTGART: v mesecu februarju 19. in v mesecu marcu prav tako 19. od 10. do 12. ure v Slovenskem domu.

REUTLINGEN

BAD URACH, sv. Jožef: 5. februarja ob 17.00.

PFULLINGEN, sv. Wolfgang: v soboto, 12. februarja, ob 16.45.

Podrobnejše informacije dobite v mesečni prilogi Naše luči: Med nami povedano.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so redno 1. in 3. četrtek v mesecu februarju: 10. in 24.; v marcu pa 3. in 17.; od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16. ure. Tel: 089/543-98-19. Uradni prevajalec tekstov in dokumentov: Dr. Nikolaj Tarasov, Sophienstr. 25, 70178 Stuttgart. Tel: 0711/6365512.

Marko Kremžar:

LETO BREZ SONCA

Ko mi je izginil izpred oči, sem sedel k ostalim ob steni in v molku spremljal Petra. Potem smo pričeli skupaj na glas moliti. Neverni med nami so spoštljivo molčali.

Zvečer, ko smo dobili menažo, je šla od sobe do sobe vest, da je Peter Križaj na odru, tik predno je bil obešen, zaklical z močnim glasom zbranim sodnikom in skupini oficirjev, ki so gledali usmrčenje: »Umiram kot žrtev brezbožnega komunizma! Živel Kristus Kralj!«

Ko je bila eksekucija končana, smo jetniki skozi okno opazovali odhod gledalcev. Odhajali so, nekateri v uniformah, polnih odlikovanj, a molče, hitro in povešenih glav.

V tistih mesecih, ne spomnim se ali prej ali kasneje, sem tudi z okna jetniške sobe videl, kako so peljali na morišče podpolkovnika Peterlina.

Nemci so ga med vojno skupaj z večjo skupino domobranskih častnikov zaprli in odpeljali v dachavsko koncentracijsko taborišče. Ob koncu vojne pa so njega in druge častnike sredi nemškega nacističnega taborišča ugrabili komunisti. Pred nosom zaveznikov so spravili ujetnike v Ljubljano. V sodnijskih zaporih sem ga nekajkrat videl od daleč. Bil je prepoznaven, podobno kot major Križ, po suknjiču dachavskega jetnika.

Nekega jutra smo videli, kako so na dvorišču pred majhnim, pokritim tovarnjakom vezali podpolkovniku Peterlinu roke na hrbtu. Peljali so ga na morišče v istem progastem dachavskem suknjiču.

Vse polno obrazov je z oken spremljalo cenjene vojaka, ki je odhajal v smrt. To je bil mož, ki naj bi vodil domobranske čete v primeru zavezniškega izkrcanja na Balkanu in postal

poveljnik slovenske narodne vojske, ki bi se v tistem trenutku pridružila zaveznikom. Po njegovem načrtu je bila naša »četa za zvezo« namenjena varstvu komunikacij v Ljubljani. Po njegovem naročilu smo imeli nočne vaje za trenutek spopada z Nemci. Nemški nacisti so ga zaprli v Dachau. Slovenski komunisti so ga umorili, medtem ko so si zahodnjaki umivali roke.

Bližala se je pomlad. V zvezku, ki ga imam pred seboj, so na zadnji strani štrije datumi: 17., 19., 23., 25. marec 1946. Takrat si nisem upal napisati več, kasneje o tem nisem govoril, tudi otrokom ne. So spomini, ki jih človek hrani v srcu. Kljub letom, ki so pretekla od takrat, se težko lotevam pisanja o tem doživetju.

Sedemnajstega marca zjutraj, ravno mesec dni pred mojim 18. rojstnim dnevom, je, tik predno so nas odvedli iz sobe za mladoletne na sprehod po dvorišču, stopil k meni Janez Stržaj, naš sobni starešina. Zašepetal mi je: »Če hočeš k spovedi, se postavi v zadnji par ...«.

»Kako?«

»Peljali nas bodo na sprehod skupaj s sosednjo sobo. Tam je duhovnik. Na zadnjem sprehodu sem bil pri spovedi jaz,« mi je zaupal.

Pokimal sem in počakal, da sem bil med zadnjimi. Janez je stal ob meni.

»Midva bova hodila skupaj. Ko bo priložnost, bo nekdo zamenjal moje mesto. Tisti je duhovnik. Potem zamenjaj ti prostor s tovarišem pred teboj. Tudi on čaka na spoved,« je zašepetal, predno sva stopila na hodnik. Na hodniku, po stopnicah in na sprehodu je bilo prepovedano govoriti.

Našo sobo so gnali naprej, tik za nami so se uvrstili jetniki iz sosednje celice. To ni bilo v navadi, zato

(Hamburg) Veselo razpoloženje v naši skupnosti

menim, da je pri vsem imel prste vmes tudi kak paznik. Ugibal sem, kdo od možakov za menoj je duhovnik. Na videz ne bi nobenemu prisodil. V širokem krogu smo stopali po dvorišču. Pesek je škrtal pod nogami. Gledal sem pod noge in čakal. Kar Janez zaostane in ob meni stopa neznan arestant krepke postave. Pogledam ga.

»Kdaj si bil zadnjikrat pri sv. spovedi?«

Stražarji so nas pognali v tek po dvorišču. Tekla sva drug ob drugem, spovedal sem se, naložil mi je pokoro in podelil odvezo. Potem mi je stisnil v roko majčken, prepognjen papirček. V njem je bilo Najsvetejše. Naročil mi je, naj se v celici obhajam sam.

Ko je stražar pogledal drugam, sem zamenjal prostor s fantom pred mano. Tisti dan smo štirje iz naše sobe na sprehodu skrivaj prejeli odvezo in shranili sveto hostijo. Nismo bili kaki angelčki in prav dobro smo se zavedali, da nismo vredni ..., a prav zato smo bili še bolj potrebni Njegovega obiska. Hvaležni smo bili Jezusu, da nam je prišel na pomoč.

Po sprehodu smo v sobi dolgo molče sedeli vsak na svojem kupu cunj ob steni, zamišljeni, a ne sami.

Devetnajstega marca, na god sv. Jožefa, smo spet šli na sprehod s sosednjo sobo in tokrat je – če se ne motim – Stržajev Janez dobil svete hostije za vse, ki smo opravili spoved. Ta dan se je število obhajancev malo povečalo, vendar smo silno pazili, ker smo bili politični – kar je pomenilo takrat toliko kot izpovedano verni – v naši sobi že manjšina.

Na sprehodu 23. marca je spet nekdo dobil od duhovnika v bele papirčke zavite majčkene koščke svete hostije za vso našo skupino. Kot vedno pred takim sprehodom nismo jedli. Skušali smo neopaženo držati evharistični post.

Naslednji dan, štiriindvajsetega marca, so nas peljali na sprehod popoldne. Janez mi je naročil, naj grem tokrat namesto njega jaz v zadnji par, da stražarji ne bi kaj sumili.

Ko sva na dvorišču za hip tekla drug ob drugem, mi je duhovnik stisnil v roko večji papirček.

»Notri so svete hostije za vse – za jutri. Če bo preiskava, jih zaužijte takoj!«

Hitro sem potisnil roko s papirčkom v žep. Kot vse, kar sem imel na sebi, je bil tudi žep umazan, prepoten in ušiv, a se je za nekaj časa spremenil v tabernakelj. Predno sem se zavedel, je duhovnik že zamenjal mesto v vrsti. Tekel sem spet ob tovarišu iz sobe, ki je vedel, za kaj gre, a se je delal, da ne vidi nič. V celici sem skrivaj odprl zavitek. V njem so bili majčkeni beli papirčki, vsak je imel v pregibu po en drobec svete hostije. Razdelil sem jih med prijatelje tako, da ostali sojetniki niso opazili.

»Za jutri ...«

Razumeli so. Bilo je prvič, da smo Najsvetejše hranili pri sebi vso noč.

Svoj papirček s sveto hostijo sem spravil v notranji žep pri suknjiču, ki mi je ponoči služil za vzglavje. Tisti večer nas pet ni brilo norcev s tovariši, zgodaj smo legli spat.

Ne vem, kako so spali moji prijatelji. Jaz dolgo nisem zatisnil očesa. Kot vedno sem ležal na tleh, zavrt v odejo, glavo pa sem zaupno naslonil na prepognjeni suknjič.

Drugo jutro, ko so nas zbudili kiblarji, ki so s svojim ropotom pričenjali jetniški dan, smo se vsak na svojem ležišču neopazno obhajali. Bil je praznik Marijinega oznanjenja. Zame je bilo to zadnje sveto obhajilo v ljubljanskih zaporih. Bilo je kot lep zaključek težkih, ne prostovoljnih, a morda potrebnih duhovnih vaj.

(Stuttgart) Angelca Bukovšek s sinovi na koru pred slovensko polnočnico.

Med seboj smo se spraševali, kako je bilo vse to mogoče. Starešina Janez je vedel povedati, da dobiva nepoznani duhovnik svete hostije s pomočjo nekega paznika, ki je pod rdečo zvezdo skrival dobro srce.

Nekaj dni po tem je bila spet temeljita sobna preiskava, v kateri so mi ponovno pobrali vse papirčke s podatki in pesmicami. Teh je bilo zdaj več, ker smo obsojenci živeli že kak teden v razkošni sobi, ki je imela mizo in stol, kar je naravnost vabilo k pisanju.

Naslednje jutro so prišli v sobo pazniki in pregledali, če je vse dobro pometeno in naše stvari v redu zložene ob steni, kot se spodobi. Ker taki pregledi niso bili pogosti, smo se spraševali, kaj to pomeni. Včeraj preiskava, danes nadzor, nekaj bo. In res.

Dobili smo visok obisk. Z običajnim rožljanjem ključev so se sunkovito odprla vrata in v sobo so stopili »tovariši«, ki so se svetili od našitkov in zvezd. Pazniki, celo nadzornik, ki smo ga malokdaj videli, so spoštljivo stali pri vratih, ko so trije oficirji, dva v primerni razdalji za prvim, stopili med nas. Nekdo je zašepetal: »Maček je.«

Janez Stržaj kot starešina je zaklical: »Pozor!« Poskočili smo in se lepo zvrstili ob steni, vsak na svojem mestu. General Maček, šef OZNE in veliki likvidator, je stal sredi sobe in se oziral po nas. Bil je bolj majhne postave, a elegantna uniforma je naredila svoje in mrzli pogled, s katerim nas je meril, tudi. Stali smo kot pribiti.

Počasi se je Maček obrnil in stopil pred našega starešina, ki je bil prvi v vrsti. Vprašal ga je po imenu, če je

že sojen, koliko je dobil. Potem je stopil do drugega, do tretjega ... Vsakemu je pogledal v oči, tu in tam ponovil ista vprašanja, dva ali tri je vprašal, zakaj so zaprti, in stopal ob zapornikih, ki smo stali strumno postrojeni, okrog sobe. Nikogar ni izpustil s pogledom, a večino je obšel molče. Ker sem stal blizu umivalnika, skoraj na koncu vrste, in sem bil med najmlajšimi, me ni preveč skrbelo. Bil sem sojen in čakal sem, da me vsak čas odpeljejo iz zaporov, sicer pa, kdo me pozna. Ko pride general s svojima spremljevalcema do mene, se ustavi, me pogleda v oči in ne gre naprej. Nič me ne vpraša, ampak reče: »Ti si Kremžar.« Menda sem od presenečenja le pokimal.

»Na koliko si obsojen?«

Povedal sem, da na zavod za politično prevzgojo za nedoločen čas. Spet molk, Maček me je premeril s pogledom in mirno rekel: »Nikar ne misli, da jo boš odnesel tako poceni.« Skoraj tako kot nekaj tednov prej moj zagovornik. To je bila v naši sobi najdaljša izjava mogočnega obiskovalca.

Ko so se za njim in spremstvom zaprla vrata, so me sojetniki pomilovalno gledali. »Je hudič, če te vzame Maček na piko.« Da ne bi bilo dvoma, smo skrbno analizirali vse, kaj je komu rekel, kako je pogledal tega in onega. Po soglasni ugotovitvi sem bil resnično deležen posebne generalove pozornosti. Hoteli so vedeti, če me je Maček kdaj zasliševal oziroma če me pozna od prej. Povedal sem fantom, da sem ga danes prvič videl. To ni bilo čisto res, ker je Maček obiskal taborišče v Kranju, a takrat je bil sredi večje skupine partizanskih oficirjev in nanj nisem bil pozoren.

Pošteno me je skrbelo. Danes je težko razumeti, koliko tesnobe ti v arestu lahko povzroči taka pripomba, posebno če pride iz ust nekoga, ki ima, kot je imel v takratni Sloveniji Maček, oblast nad življenjem in smrtjo vsega prebivalstva. Grožnja me je skrbela še dolgo po tem, ko sem že zapustil zapore

Sv. trije kralji so obiskali slovenski dom v Stuttgartu.

na Miklošičevi cesti. S tem je Maček verjetno dosegel svoj namen; a zakaj je strašil ravno mene? Tega ne vem.

Tridesetega marca, osemnajst dni pred mojim osemnajstim rojstnim dnevom, so naju z Ivanom Habjanom odpeljali iz zaporov v »Zavod za prevzgojo«, da odsluživa kazen, na katero sva bila obsojena.

Iz sobe je bilo treba na paznikov klic hitro, tako da ni bilo časa za poslavljanje. Pred nama in za nama so po hodnikih rožljali ključi in treskala vrata, da je bilo veselje. Prvič sem poslušal ta ropot z upanjem. V pritličju pred pisarno je bilo treba spet čakati. Peljali so naju do okna, za katerim je bilo skladišče, kjer so imeli spravljene najine »reči«. Pozabil sem že, da so mi ob prihodu vzeli nahrbtnik. Podpisati sem moral, da sem dobil od uprave vse v redu nazaj in hitro spravil v nahrbtnik žlico, menažko, odejo in staro domobransko bluzo, vse kar sem do tam prinesel v rokah.

Zaporniški modro uniformirani paznik je predal odgovornost za naju mlademu stražarju v vojaški obleki z brzostrelko pod roko in se prijazno poslovil. Stali

(Stuttgart) Župnik Zvone z mladimi muzikanti

smo pred velikimi glavnimi vrati sodnijskih zaporov. Vratar jih je brez obotavljanja odprl, stopili smo na cesto in stražar jo je ubral kar počez na nasprotni pločnik. Tako se nam je mudilo, da se menda še ozrl nisem na dotedanje domovanje, kjer je ostajalo za mano nekako tri tisoč sotrpinov.

Zavod

Na Marijinem trgu, ki so ga takrat že prekrstili v Prešernovega, smo stopili na tramvaj: stražar z brzostrelko in midva arestanta. Nič ni bilo treba plačati. Ljudje so se obnašali, kot da nas ne bi videli. Pa ne vsi. Med vrsto neznanih obrazov sva opazila vesel nasmeh Musarjeve Milene, najine dobre znanke iz dijaške skupnosti pri fari Svete družine. Bil nama je kot topla dobrodošlica v starem, a za naju vendarle novem svetu.

Ko je tramvaj zaropotal čez železniško progo na Zaloški cesti, sem se znašel v domačem kraju. Moste se v letu moje odsotnosti niso spremenile, a moj pogled nanje je bil drugačen. Vračal sem se kot obsojenec, umazan in zastražen. Ulice, ki sem jih poznal, niso več vodile domov. Tam, za ozkim pasom njiv, je še stala naša hiša, a zdaj je bila tam OZNA. Gledal sem v drugo smer, proti stražarju, ki je malomarno slonel ob zadnjih vratih. Njemu je bilo vseeno, kje se vozi.

Peljali smo se prav do konca proge v Mostah, pred samostan karmeličank, ki ga do takrat še niso podrli. Nasproti je stalo veliko poslopje nekdanje žrebčarne na Selu, kjer je med obema vojnama deloval salezijanski vzgojni zavod. Ko se je nova država te ustanove polastila, so salezijance izgnali, stavbo pa namenili vzgoji po novih vzorcih. Stražar se je ustavil pred velikimi vrati, ki so vodila na prostorno dvorišče, in pozvonil. Bili smo na cilju.

(Stuttgart) G. Rozman ob jaslicah

Se nadaljuje

ODLOČNOST

Luka je bil ves zaripel od jeze in je v ihti razlagal Lučki: »Mama in oče sta mi včeraj obljubila, da bomo šli v kino. Vendar je oče prišel prepozno iz službe in nismo šli. Zelo sem se razjezil, saj je vendar obljubil.«

Očka je zvečer ugotavljal, da je pametno obljubiti samo tisto, kar je mogoče tudi storiti. Včasih pa pride nekaj nepredvidenega vmes in se načrti poderejo. To je treba sprejeti z razumevanjem.

OBLJUBA DELA DOLG

Tisti večer so se dogovorili, da bodo napisali na list vsak svoje dolžnosti in tudi vsak svoje obljube, kaj bo kdo storil za vso družino, sorodnike in druge ljudi.

Zapišite tudi vi na kos kartona svoje dolžnosti in obljube:

Jaz ... se zavežem, da bom ta teden skrbel za ribe.

Jaz se zavežem, da bom v soboto pospravila dnevno sobo.

Jaz ... se zavežem, da bom očistil čevlje, hodnik in stopnišče.

»Ko Bogu obljubimo, da ga bomo spoštovali in ljubili, nam on zagotavlja, da nas ne bo zapustil vse življenje.«

NAREDI SAM

POTREBUJEŠ:

1. 1 JAJCE
2. 2 LONČKA MOKE
3. SOL
4. MLEKO

2. ZMEŠAJ JAJCE, MOKO IN SOL TAKO, DA NASTANEJO GRUDICE

3. ZAVRI MLEKO IN MU DODAJ VODO (1:1)

4. STRESI GRUDICE V VRELO MLEKO. KUHAJ IN MEŠAJ 15 MINUT

5. V DRUGEM LONCU SKUHAJ DROBNI KROMPIR IN GA OLUPI

6. MOČNIK POSTREZI V GLOBOKIH KROŽNIKIH SKUPAJ S KROMPIRJEM IN SOLJO

TO JE POSTNA JED !

MOČNIK JE SKUHAN.

"Kaj je to taščica?"

"Verjetno spet kakšna nora riba!"

"Toda tukaj piše, da skače iz veje na vejo!"

"No, saj sem ti rekel, da je nora!"

V pisarno vstopi neznanec in vpraša tajnico:

"Bi lahko govoril z vašim šefom?"

"Žal je moral v zapor."

"Kdaj pa se vrne?"

"Pravnik našega podjetja meni, da bo čez dve leti že nazaj."

"Ali veš, da imam danes rojstni dan in god?" vpraša žena moža.

"Ne skrbi, draga. Nisem pozabil, zato sem ti kupil dve darili."

In poklonil ji je par copat.

Preden je Gorenjec praznoval rojstni dan je poklical sorodnike in prijatelje in jim dejal:

"Pridite vsi naenkrat, da se tečaji na vratih ne bodo izrabili!"

"Med praznovanjem pusta sem bil natakar," je Miha povedal prijatelju.

"To pa res ni kakšen nenavaden kostum!"

"Nenavaden res ne, praktičen pa. Tebi se sploh ne sanja, koliko napitnine sem dobil!"

"V zadnjem času prejemam grozilna pisma," se po-toži Milan prijatelju Filipu.

"Povej policiji, pa ti bodo pomagali!"

"Ne verjamem. Pisma so iz davčne uprave."

"Kaj ima najraje Štajerc v Ljubljani?"

"Vlak za Maribor."

Pred borzo stoji berač. Mimo prideta dva borznika in eden mu v klobuk vrže tisočaka.

"Kaj si nor? Dal si mu tisočaka!?"

"Moram mu pomagati, saj sem ga jaz spravil na be-raško palico!"

Dober izgovor:

"Gospod učitelj, jaz nisem naredil svoje domače

naloge, ker ste včeraj tako slabo izgledali, da sem mislil, da boste danes zaradi gripe ostali doma!"

V telefonski govorilnici stoji moški in deset minut drži telefonsko slušalko ob ušesu, toda nič ne spregovori. Možakar, ki čaka zunaj, izgubi potrpljenje, odpre govorilnico in reče:

"Če že ne govorite, pustite vsaj meni, da telefoniram!"

"Ne motite me, saj govorim s svojo ženo!"

"Dober dan, gospod državni podsekretar! Prišli smo kontrolirat vaše delovno mesto."

"Ja, in?"

"Vašega delovnega mesta ne najdemo!"

"No, vidite, v kakšnih težkih pogojih delam! Še delovnega mesta nimam!"

Znani profesor je ozdravil mogočnega bogataša. Ta mu je ob slovesu iz bolnišnice dejal:

"Ne vem, kako bi se vam zahvalil!"

"Odkar so iznašli denar, je to vprašanje popolnoma nesmiselno!" mu je odgovoril profesor.

Na hidrometeorološkem zavodu zazvoni telefon in razburjen moški glas pove, da mu gasilci iz kleti črpa-jo delno oblačnost, ki so jo napovedali vremenoslovci.

Francelj, ki živi v Sloveniji reče prijatelju Tonetu:

"Vedno ti nori vici o taščah. Jaz se s svojo taščo odlično razumem."

"Kje pa živi?"

"V Nemčiji."

Trije polži se sprehajajo in pridejo do roba ceste. Eden od polžev se odloči, da jo bo prečkal.

"Si nor ali samo nepazljiv?" ga vpraša eden od polžev.

"Zakaj pa?" se čudi.

"Čez dve uri pripelje avtobus!"

Franci se v avtopralnico pripelje z močno obtolčenim avtom.

"Pranje, prosim."

"Naj ga še zlikamo?" ga vpraša delavec v pralnici.

"Kako vam je lahko baraba ušla iz zgradbe?" se čudi komandir. "Ali niste zasedli vseh izhodov?"

"Smo!" odvrne policist Ivo. "Morda je ušel skozi vhod!"

502B1 Prodaj visokopritlično stanovanjsko hišo 120 m² - Marija Gradec 33, Laško. Informacije na telefon 03 573 22 19. Marija Sevšek, Cesta na Lahomšek 12, Laško.

502A1 Gostinsko stanovanjski objekt v izmeri 300 m², stanovanjski del meri 70 m². V letu 2001 je bil obnovljen. Zraven sodi dvorišče v izmeri 545 m². Objekt stoji v neposredni bližini Marijine baročne cerkve na

Sladki Gori – okolica Šmarja pri Jelšah. Cena je 105.000 EUR. Informacije na mob. 031/514-059

501A0 Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden pri Düsseldorfu. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

Nagradna križanka 502

1	2	3	4	5	6		7	8	9
10							11		
12					13	14			
	15						16		
17					18	19			20
21					22				
23		24		25				26	
27				E		28	29		
30		31			32		33		
34	35							36	

Vodoravno: 1 slovenski kulturni praznik, 10 vroča maščoba, ki se dodaja jedem pred serviranjem, 11 kadar želimo komu dopovedati, da preveč in v prazno govori, mu nekajkrat ponovimo to besedico, 12 s kisikom bogaten zrak, 13 kraško vino, 15 žrtvenik, 16 v redu (kratica tujke), 17 znan bohinski priimek, 18 stajalo za branje božje besede v cerkvi, 21 mednarodna poštna oznaka za Nemčijo, 22 domača žival, 23 star izraz za možnarje, tolkače, 26 Oražem Vinko, 27 visoka planota pod Himalajo, ki danes pripada Kitajski, 28 dogovorjen znak ali sistem dogovorjenih znakov, 30 šest-najsta črka slovenske abecede, 31 arabska država, 33 star naziv za pogana, 34 slovenski priimek, 36 kratica za slovensko letalsko družbo

Navpično: 1 pevski zbor Olimje, 2 sporočiti nenavadno novico, 3 huda oblika mrzlice, ki je bila odkrita šele v zadnjem času in zelo poškoduje jetra in vranico, 4 znan slovenski kraj, 5 španski določni člen, 6 naprava za tlačenje in poravnavanje snega na smučišču, 7 pas blaga za vidno obrobjanje ali za okras obleke, 8 železniški uslužbenec, ki skrbi za pravilno sestavo vlaka in vodi osebe, 9 slovenski kulturni praznik (druga beseda), 14 šesta črka slovenske abecede, 17 umik od nadaljnega tekmovanja zaradi poškodbe ali slabe forme, 19 pojav ob koncu dneva, ko zamira sončna svetloba, 20 ustaljena oblika obnašanja, 24 gora na Koroškem, 25 znamenit samostan na Bavarskem, 29 Odar Anton, 32 veznik, ki začena odvisni stavek, 35 prva črka slovenske abecede

Pristojne prijavitne službe v evropskih državah marsikateriga našega izseljenca še vedno vodijo kot jugoslovanskega državljan, čeprav ima le-ta slovenski potni list. Sprememba vpisa državljanstva se pač ne izvrši avtomatično, zato preverite sami na prijavnem uradu svojega bivališča, ali je vpis državljanstva pravilen. Predstavite svoj novi potni list in zahtevajte, da vas vpišejo pod kodo 131, ki je oznaka za Slovenijo. Marsikje z začudenjem ugotavljamo, kako malo slovenskih državljanov objavlja različne statistike.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 20 EUR za enkratno objavo. Vsaka beseda od 50 dalje stane 0,50 EUR. Celoletna objava z isto vsebino je 150 EUR. Z večkratno zaporedno objavo narašča tudi popust. Oglaš sprejemamo do 5. v mesecu za naslednjo izdajo. Plačilo pri poverjenikih, slovenskih župnijah ali na uredništvu.

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenških duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • Glavni urednik: Janez Pucelj, München, Nemčija • Odgovorni urednik: Ljubo Bekš, Ljubljana • Uredništvo: Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • Uprava: Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: beksl@siol.net, E-naslov: zveza-sid@msn.com
NAROČNINA (v valuti zadevne države): Evropska zveza 23 EUR • Slovenija 5.000 SIT • Švedska 210 SEK • Švica 35 SFR • Velika Britanija 15 GBP • Avstralija 39 AUD • Kanada 36 CAD • ZDA 28 USD • Hrvaška 174 HRK
V ceno izvoda je vračunan 8,5 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Ministrstva za kulturo.
Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. **Transakcijski račun pri NLB d.d.:** 02014-0015204714, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč, IBAN SI56020140015204714, SWIFT LJBASIX • **Devizni račun pri NLB d.d.:** 01000-0000200097-140-7100-1189115. • Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. **Oblikovanje in grafična priprava:** TRAJANUS, d.o.o., Kranj • **Tisk:** Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISLIJA LONDON
62, Offley Road, LONDON SW9 0LS
T/F (*44) 020. 7735 6655
župnik: **Stanislav Čikanek**
e-naslov: cikanek@msn.com

AVSTRILIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISLIJA DUNAJ
Einsiedlergasse 9-11, 1050 WIEN
T (*43) 01. 5442 575
župnik: **mag. Stanislav Žlof**
e-naslov: stane.zlof@email.si
delegat: **Anton Štekl**, (odsoten)

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISLIJA LINZ
župnik: **mag. Stanislav Žlof** (glej Dunaj)
informacije: **Anton Zore**, T 07. 3230 4588

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISLIJA GRADEC
Mariahilferplatz 3, 8020 GRAZ
T (*43) 0316. 7131 6937
župnik: **p. mag. Jože Lampret**

SLOVENSKA KAT. MISLIJA VORARLBERG
Kirchweg 6, 6841 MÄDER, Vorarlberg
T (*43) 05. 5236 2166,
pT 066. 4526 0667, F 05 52 36 21 666
župnik: **Janez Žagar**

SLOVENSKA KAT. MISLIJA SPITAL
Drau Marienkapelle, Villacherstr., SPITAL
župnik: **mag. Jože Andolšek**
Št. Primož 65, 9123 Št. Primož
T (*43) 042. 3927 19

BELGIJA - NIZOZEMSKA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISLIJA EISDEN
Guill. Lambert laan 36, 3630 EISDEN
T/F (*32) 089. 7622 01, pT 0476. 8621 60
župnik: **Alojzij Rajk**, e-naslov: irajk@pi.be

SLOV. PASTORALNI CENTER BRUSELJ
Av. Couronne 206 Ixelle, 1050 BRUXELLES
T/F: (*32) 02. 6477 106
župnik: **Alojzij Rajk**, e-naslov: irajk@pi.be

FRANCIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISLIJA PARIZ
3, Impasse Hoche, 92320 CHATILLON
T (*33) 01. 2536 443, F 01. 4253 5670
župnik in delegat: **Jože Kamin**
duhovni pomočnik: **Toni Drašček**
e-naslov: joton@free.fr

SLOVENSKA KAT. MISLIJA MERLEBACH
14. r. du 5 Decembre, 57800 MERLEBACH
T (*33) 03. 8781 4782,
T mlin (*33) 03. 8701 0701
župnik in delegat: **Jože Kamin**,
duhovni pomočnik: **Toni Drašček**
e-naslov: joton@free.fr
duhovnik v pokoji: **Anton Dejak**
9, rue Saint Gorgon, 57710 AUMETZ
tel. (*33) 03. 8291 8506

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISLIJA NICA
6, rue Vernier, 06000 NICE
T (*33) 04. 9388 5851
župnik: **Štefan Čukan**

HRVAŠKA

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST ZAGREB
oskrbovana iz Slovenije. Informacije:
dekan **Anton Trpin**, T (*386) 07. 3380 015
Trubarjeva 1, 8310 Šentjernej
e-naslov: zupnija.sentjernej@rkc.si

ITALIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA SKUPNOST RIM
Via Appia Nuova 884, 00178 ROMA
T (*39) 06.7184 744, F 06. 7187 282
rektor **msgr. dr. Joško Pirc**
e-naslov: rettore@slovenik.it

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST MILANO
cerkev Corpus Domoni, ul. Canova 4
župnik: **Karel Bolčina**, T (*39) 0481. 21849
pT 0338. 1958 889, F 0481. 5192 17
Trg sv. Andreja 1/a, 34170 Gorica/Italija
e-naslov: donkarel@tiscali.it
informacije: **K. Donno**, T 02. 3800 8218

NEMČIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISLIJA BERLIN
Kolonnenstr. 38, 10829 BERLIN
T (*49) 030. 7845 066, T 030. 7881 924
F 030. 7883 339
spletna stran: <http://www.skmberlin.de/>
župnik: **Izidor Pečovnik**
e-naslov: dori@skmberlin.de

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISLIJA ESSEN
Bausemshorst 2, 45329 ESSEN
T (*49) 0201. 3641 513
T/F (*49) 0201. 3641 804
spl. stran: <http://www.slomisija-essen.de/>
župnik: **Alojzij Zaplotnik**
e-naslov: azaplotnik@t-online.de
diakon: **Stanislav Čepak**,
e-naslov: sceplak@t-online.de

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISLIJA KÖLN
Moltkestr. 119-121, 50674 KÖLN
T/F (*49) 0221. 5237 77
župnik: **Martin Mlakar**
e-naslov: skm.koeln@t-online.de

SLOVENSKA KAT. MISLIJA FRANKFURT
Mathildenstr. 30 a, 60599 FRANKFURT
T (*49) 069. 6365 48, F 069. 6330 7632
spletna stran:
<http://home.t-online.de/home/skg ffm/>
župnik: **Martin Retelj**
e-naslov: skg ffm@t-online.de

SLOVENSKA KAT. MISLIJA MANNHEIM
Römerstrasse 32, 68259 MANNHEIM
T (*49) 0621. 285 00, F 0621. 7152 106
Spl. stran: <http://www.skm-mannheim.de/>
župnik: **Janez Modic**
e-naslov: janez@skm-mannheim.de

SLOVENSKA KAT. MISLIJA INGOLSTADT
Aventinstr. 25, 85051 INGOLSTADT
T (*49) 0841. 590 76, T/F 0841. 9206 95
župnik: **Stanislav Gajšek**
e-naslov: skm.in@t-online.de

SLOVENSKA KAT. MISLIJA STUTTGART
Staffenbergstr. 64, 70184 STUTTGART
T (*49) 0711. 2328 91, pT 0178. 4417 675
F (*49) 0711. 2361 331
spletna stran: <http://www.skm-stuttgart.de/>
župnik: **dr. Zvone Štrubelj**
e-naslov: zvones@gmx.de

SLOVENSKA KAT. MISLIJA AUGSBURG
Klausenberg 7c, 86199 AUGSBURG
T/F (*49) 0821. 979 13, pT 0173.5937 313
župnik: **Roman Kutin**
e-naslov: roman.k@oleco.net

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISLIJA ULM
Olgastralße 137, 89073 ULM
T (*49) 0731 - 272 76
župnik: **Roman Kutin**, (glej Augsburg)
voditelj: **dr. Marko Dvořak**
e-naslov: marko.dvorak@t-online.de

SLOVENSKA KAT. MISLIJA MÜNCHEN
Liebigstr. 10, 80538 MÜNCHEN
T (*49) 089. 2219 41, F 089. 2193 79016
e-naslov: slowenischsprachige-mission.muenchen@erzbistum-muenchen.de
spletna stran: www.skm-muenchen.de
župnik: **Marjan Bečan**
e-naslov: mbecan@erzbistum-muenchen.de
pastoralni sodelavec **Slavko Kessler**
e-nasl.: skessler@erzbistum-muenchen.de
delegat: **msgr. Janez Pucelj**
Liebigstr. 10, 80538 MÜNCHEN
T (*49) 089.2193 7900, pT 0173.9876 372
F (*49) 089. 2193 79016
e-naslov: zveza-sid@msn.com

SRBIJA IN ČRNA GORA

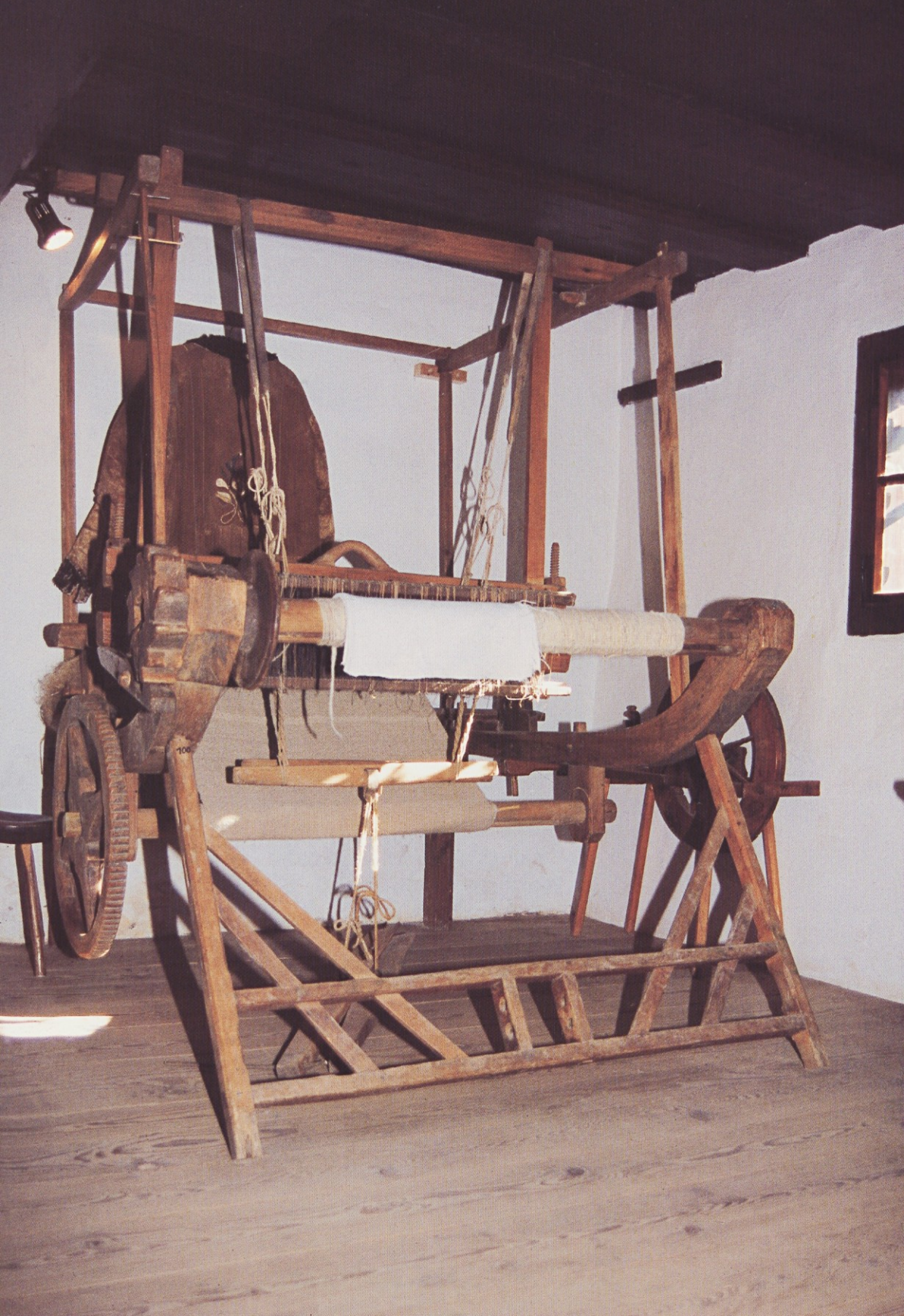
SLOVENSKA KAT. SKUPNOST BEOGRAD
Hadži Milentija 75, 11000 BEOGRAD
T (*381) 11. 4357 12
župnik: **msgr. Jože Hauptman**

ŠVEDSKA

SLOVENSKA KAT. MISLIJA GÖTEBORG
Parkgatan 14, 411 38 GÖTEBORG
T/F (*46) 031. 7115 421, spletna stran:
<http://home.swipnet.se/zvone/sl/frames-si.htm> župnik: **Zvone Podvinski**
e-naslov: zvone@telia.com

ŠVICA - LIECHTENSTEIN

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISLIJA ZÜRICH
Hallwylstrasse 60, 8004 ZÜRICH
T (*41) 01.3013 132, pT 079. 7773 948
F (*41) 01. 3030 788
spletna stran: <http://www.slomisija.ch>
župnik: **mag. David Taljat**
e-naslov: taljat.david@bluewin.ch

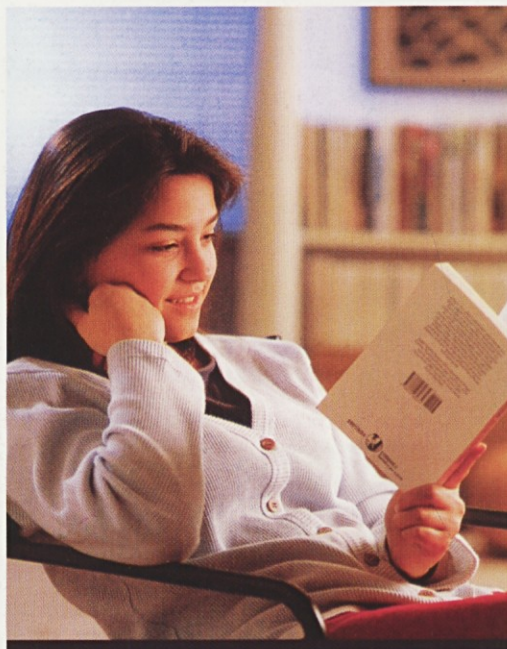

436 676₂₀₀₅

920051104,2

COBISS

Krekovalna družba za storitve d.o.o.
leasing osebnih vozil

**ZADOVOLJ
STVO • ST
RANK • JE
TEMELJ • N
ASEGA • PO
SLOVANJA**

ISSN 1408-9726

9 771408 972008